

7md

2010 m. vasario 26 d., penktadienis

Nr. 8 (884) | Kaina 2,50 Lt

Dailė | Muzika | Teatras | Kinas | Fotografija

Brangūs skaitytojai,

„7 meno dienos“ skelbia aliarmą ir keičia savo periodiškumą: nuo kovo mėn. interneite savaitraštį ir toliau leisime kas savaitę, bet spaudos variantą, taupydam i lėšas, – tik kas antrą. Stengsimės spausdinti mūsų žiūriu svarbesnes publikacijas.

Atsiaprāsime tūksta skaitytojų, kurie jau užsiplenumavo „7 meno dienas“ iki metų pabaigos; pageidaujantieji galės susigrąžinti skirtumą, kreipėsi į „Lietuvos paštą“.

Kartu prašome visus norinčius, kad laikraštis išsiltų, net ir interneto skaitytojus, prenumeruotis jį nauja 49,92 Lt kaina nuo balandžio iki metų pabaigos, nes būtent prenumerata, o ne platinimas kioskuose yra vienintelės rea- lios mūsų pajamos.

Būsime dėkingi už paramą, kurią skirsite „7 meno dienoms“, pervesdami 2 proc. savo pajamų mokesčio. Pildydam Valstybinės mokesčių inspekcijos formą FR0512, adresuokite ją taip:

VšĮ „Meno dienos“, jm. kodas 300007987,
sask. Nr. LT247044060003988597,
Bernardinų g. 10-8, LT-01124 Vilnius

Formą galite gauti Mokesčių inspekcijos skyriuje, apsilankę mūsų redakcijoje arba užpildyti ją interneite (mokesčių inspekcijos tinklalapio www.vmi.lt nuorodoje „Formos“ įrašykite FR0512 ir užpildykite PDF formato blanką).

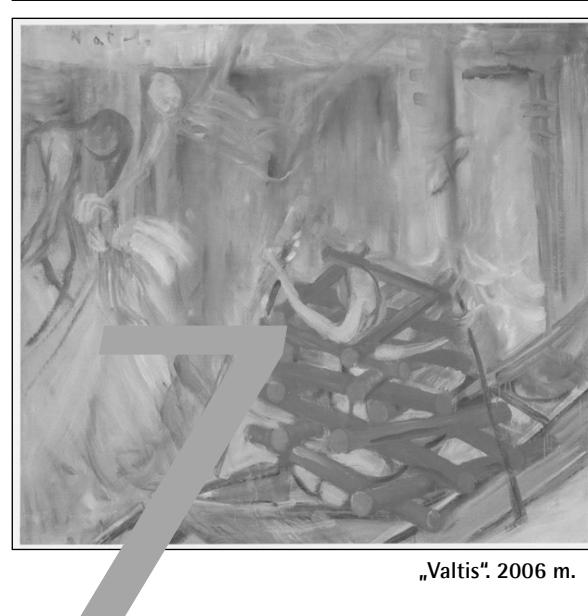

Algirdas Dainavičius (Vyras) ir Vitalija Mockevičiūtė (Moteris) spektaklyje „Planeta“

D. Matvejevo nuotr.

5

Dokumentinio filmo „Šarka2“ premjera

„Valtis“. 2006 m.

Henriko Natalevičiaus tapyba

8

Berlyno kino festivaliui pasibaigus

Kompaktišku spektaklių metas

Keli monologinės dramos pavyzdžiai

Rasa Vasinauskaitė

Po truputį keičiasi mūsų teatro pavida. Su didžiaisiais valstybinių scenų reginiaiima konkuruoti kameriniai, vieno ar dviejų aktorių spektakliai. Galima tokius minimalistinius vaidinimus sieti su ne itin džiugia finansine teatrų ar trupių (projektų) situacija, bet ižvelgčiau čia ir kitas priežastis. Žiūrovams kameriniai spektakliai sugrąžina intymumo, tiesioginio ryšio su teatru jausmą, o menininkams – sutelktumo, atsakomybės, pagaliau individualios kūrybos skonį. Žiūrovai kviečiami iš naujo mokyti žiūrėti („skaityti“) teatra, kaip kažkada savo knygose dėstė žymioji teoretikė Anne Ubersfeld, atlikėjai – iš naujo mokyti kurti teatrą: pradedant dramaturginio teksto ir baigiant sceninės egzistencijos paeškomis. Tad kamerinių spektaklių daugėjimas reiškia, kad jie darosi reikaliniu abiem pusėms.

Nenorėčiau paskutinėmis savai-

tėmis matyti spektaklių sieti su artėjančia Teatro diena. Vasaris visad būdavo mėnuo, asocijuavęsis su karštligiu premjerų žiūrėjimu, kurias teatrai suskubdavo parodyti, siūlydami potencialius apdovanojimų laureatus. Šikart įdomesni ir vertingesni pasirodė nepriklausomai nuo jokios datos realizuoti kūrėjų sumanymai, vienaip ar kitaip susiję su aktorių, dalyvaujančių spektakliuose, pasirinkimais. Pastarieji iškart nukreipė link „monologinės“ dramaturgijos, kurios formų šiandien irgi ypač gausu.

Pirma – tai prancūzų dramaturgė Yasmina Reza, kurios pjesę „Atsitiktinis žmogus“ (1995) Rusų dramos teatro mažojoje salėje pristatė teatras „Mens Publica“ (eilės laukia Valentino Masalskio LNDT repetuojama garsioji Reza pjesė „Menas“). Reza pjesės ypač popularios tarp aktorių: draminis veiksmas, grindžiamas monologu ir dialogu sankirtomis, savotišku „subjektyvaus“ ir „objektyvaus“ požiūriu

NUKELTA | 2 PSL.

Kompaktiškų spektaklių metas

ATKELTA IŠ 1 PSL.

taip stinga ar kuris neįmanomas tikrovėje, o jo ir objektyvios tikrovės montażas iškelia naujas, net dramatinės prasmes.

„Atsitiktiniame žmoguje“ traukinio iš Parčiaus į Frankfurą kūpė Reza suveda vyra ir moterį. Vyras – garsus rašytojas, moteris – jo romanų skaitytoja. Nebylios veikėjų kelionės metu be paliovos skambia abieju monologai, įvedantys į jų kasdienybę ir kartu įskantys į šio atsitiktinio susitikimo sūkurį. Moteris, vardu Marta, nepraleido nė vienos rašytojo knygos – sau pritaikė jų heirojų išgyvenimus, pati pradėjo mąstyti jų mintimis, gal net elgtis kaip jie. Rašytojas, vardu Polis Parskis, atvirkščiai, su romanine tikrove neturi nieko bendra, yra paskendęs buityje ir kasdienybėje. Šiai gražiai metafora, gimstančia iš amžino kūrinio ir jo „suvokėjo“ susidūrimo, juolab kūrėjo ir jo kūrinio skirbtės, Reza išrūtulioja kaip komišką situaciją: Martai knieti užkalbinti rašytoją, pasakyti, kad ją pažino, šis tol nekreipia į ją dėmesio, kol staiga pamato jos rankose naujausią savo romaną „Atsitiktinis žmogus“.

„Mens Publica“ kraitėje Reza pjesė – trečias spektaklis, kuriuo į ši teatralus susibūrė Kauno dramos teatro aktoriai tėsiai žiūrovų pažintį su ryškiausiais XX a. autoriais ir kūriniais. Pirmi du darbai gimė ir rodomi Kaune, naujausio kūrybinėje grupėje – vilniečiai: aktorius Arvydas Dapšys, režisierius Jonas Vaitkus, scenografe Vilma Galeckaitė-Dabkienė, kostiumų dailininkė Diana Lozoraitienė, juos subūrė kaunietė aktoriė Goda Piktytė. Nepaisant skirtinų kūrėjų, spektaklis gime, ir to, kas būdinga greitam, „atsitiktiniams projektui“, jam tikrai neprikiši. Priešingai – nuo pradžios iki pabaigos išlaikoma subtili komiškumo ir melancholijos nuotaika, kuri, kaip tas įsivaizduojamas horizontas už traukinio lango, tai išskiria, tai sujungia du vienišius.

Scenografe išskleidžia kūpė kaip sulankstomą paveikslėlį: atsuka keleivių suolus ir įkurdina veikėjus priešais žiūrovus. Visą spektaklį jie išlieka priklausti prie savo „vietos“, perskirti lango ir iš pradžių ne įveikiamo svetimumo. Režisierius ir aktoriai tarsi eksponuoja personažus ir nuo pat šių pasirodymo sodrina jų skirbtės. Pukšintis, tuštinius ir maistu, nemiga ir būsimu žentu susirūpinęs Dapšio Parskis regis persunktas „kartelio“ – jausmo, nuspalvinančio kiekvieną jo repliką, judesį ar žvilgsnį. Parskis nuolat kuičiasi, jo dėmesys kliaidžioja, minčių srautas padrikas ir trūkčioja. Aktorius nešaržuoja Parskio, bet gyvos ir spalvingos jo intonacijos, pabrėžtas „kūnišumas“ ir materialumas sukelia šypsni – kūrėjai griau na didžio rašytojo įvaizdi, be skrupulų ji nužemindami ir „sužmogindami“. Kitokia yra Piktytės Marta – santuri, pasitempusi, tarsi tam ją įpareigotę perskaitytos Parskio knygos; elegantiška, net manieringa ir pendas, vizualiai ji tikra Parskio

priešybė, bet „prabilusi“ būtent jam atskleidžia visas slapčiausias savo gyvenimo akimirkas, nuoskaudas ir praradimus. Čia ir susikerta povandeninės spektaklio sroviės, po truputį pripildančios jį tikro sceninio veiksmo, įtraukiančio ir žiūrovus – kuo ryškesnes veikėjų skirbtės jie mato, tuo labiau yra intriguojami abiejų traukos. Kažkurių akimirkų Marta nebeiškenčia ir ryžtasi atkreipti į save dėmeši, o Parskis, susidomėjęs, kodėl ši įdomi bruozų moteris traukinyje nieko neskaito, pagaliau pamato savo knygos viršelių. Kai abiejų mintys įgyja konkretius tikslus ir objektą, keiciasi spektaklio intonacija – prasideda flitto ir domesio etapas, vaidyba įgyja grakštus žaismingumą: Martai tenka nemažai pavargti ieškant geriausios pozos su atversta knyga rankoje, kad Parskis viršelį atpažintų; Parskui, bandant sutramdyti smalsumą, tenka apsimetinėti neprispažintant, kas jis yra. Sakytam, tuo pačiu metu abu grįžta į situacijos pradžią, tapdami tuo, kuo buvo prieš ilipdamai į vagoną: Marta – suprattinga ir mąslų skaitytoja, perpratusi rašytojo pasaulį, o Parskis – pasitempęs ir rimačas rašytojas; monologai virsta dialogais, rašytojas ir gerbėja susipažsta ir susikabinę išlipa į vagono, tik kažin, ar kada nors vienas kitą pažins taip, kaip juos ką tik pažino žiūrovai.

Abu aktoriai pasendinti, ypač į akis krinta pagilintos Martos raukštės. Iš pirmo žvilgsnio netikėta detalė vėliau tampa savaime suprantama: Marta ir Parskis susilygina amžiumi, bet fizinių jų savybės išduoda kiekvieno aistros ir ydas. Gyvenimą skanaujantis, į kasdienybės rutiną įsisukęs rašytojas turbūt tik savo romanuose realizuoja kitokios tikrovės trauką, tuo tarpu smulkuotę, net padžiūvusi Marta (kaip išraiškingai į kremta miniatiūrinius imbiro saldainiukus!) savo pasaulį kuria iš romanų puslapiai. Tikrai nesuprasi, ar jos prisiminimai yra tikri, ar tik dalis skaitytų istorijų. Be to, grimas Piktytei yra savotiška „kaukė“, leidžianti aktorei išlaikyti

distančią ir apsaugotu nuo perdėtų sentimentų. Kitaip nei Dapšiu, meistriškai išlaviruojančiam tarp rašytojo charakteristikų, Piktytei yra pavojujantiesi su heroje, tad tik tuomet, kai jis tikrui pradeda „veikti“, atskleidžia ir aktorės humoras, ir ironija. Antra vertus, ne Parskis, o santūroji Piktytės Marta išplėtoja dramatišką „Atsitiktinio žmogaus“ liniją – už gražaus jos kostiumėlio ir išpuoseletos laikysebos, sukaupiančių ar prauokinančių prisiminimų atsiveria vienatvės tuštuma ir suprantančio žmogaus laukimas. Toks jai ir yra Parskis, idealizuotas vyras, sėdintis priešais ir kaustantis jos judesius, verčiantis kontroliuoti menkiausią gestą ar žvilgsnį. Ji nežino ir neįsivaižduoja, kokios banalios, pilnos kartelio mintys rausiasi jo galvoje. Man regis, aktorius ir režisierius kiek surūpinti Parskio spalvas, pamiršdami, kad Marta nenuleidžia nuo jo akių ir kiekvienas pernelyg buitiškas, demaskuojantis idėją Parskio judesys galėtų sugriauti jos iluzijas.

Visai kitaip su pasirinktos autores Emos Ashley tekstu elgiasi LNDT aktorius Marius Jampolskis ir jo monologą režisavęs Jurijus Smoriginas. Sunkiai identifikuojama dramaturgė šiek tiek sumaišo kortas, tad klausantis aktoriaus gali tik spėlioti, kaip šis tekstas patenkinti kūrėjų rankas, kuo intrigavo ir kodėl jis apskritai buvo insceniuotas. Nes „Gaidukas“ – tai berniuko, augusio vaikų namuose, istorija ir išpažintis, kurioje į paviršių išplaukia svarbiausia jo vyriškų savivokų suformavę įvykių. Kiekvienas epizodas – vis kita situacija, mokantį jį, nuolat alkaną ir vienį, elgtis su moterimis ir vyrais, stiprėti, brėsti ir rinktis tokia „pozicija“, kaip kartą zoologijos sode matytas kovinis gaidukas. Kaip jis, gindamas savo teritoriją ir vištynes, gasdindamas ir teigdamas savo galiaj, išsitiesia, išpučia sparnus ir visu balsu sugieda. Klausantis aktoriaus, kurio mažytė figūrėlė tik retsykiai pakyla nuo didžiulės kėdės, o blankūs sportiniai drabuželiai išduoda jį taip

ir likus vaikų namų auklėtiniu, „benkartu“, jauti teksto nesuvaldomumu, „žaluma“, kuris vietomis sukrečia pernelyg intimiausias atviravimais, vietomis erzina ištēstumu ir tuštobe. Iyeiki tekstą aktoriui néra sunku, sunkiau sudėlioti iš jo dramaturgiją ir pasakojimą paversti spektakliu. Ne iliustruoti ir taip sodrios kalbos kūno raiška, bet atrinkti ir sukomponuoti tuos minimalius aktoriaus judesius, muzikos ir šviesų intarpus, kad jie neatrodytų atsitiktinių, atkeliauoti iš visai kitos aplinkos, arba sukurti tokį žodžio ir garsų, žodžio ir judesių kontrapunktą, kuris skatinėtų naujai pažvelgti ir į berniuką, ir į aktorių. Kol kas labiau ryškinamas draminės ir lyriškes monologo nuotaikos, bet jos tik gramzdina į monotoniją, nes Jampolskis, regis, dar ieško tinkamos kalbėjimo intencijos ir, vietomis tramdydamas įmirs, vietomis tapdamas jautrus ir sentimentalus, imasi žodžius iliustruoti.

Galima tik spėlioti apie režisierius pagalbą aktoriui. Matyt ištiesitos rankos mostas – savo išskirtinės šaukimas, prašymas, bandymas pasiekti kad ir priešin tolstančius vaikystės šešelius; šis mostas choreografiškas, plastiškas ir net savaip pociškas. O štai prie kėdės priklaustuoto aktoriaus sėdėjimas, kurį irgi gali priimti kaip svarbiausią spektaklio vaizdinį, ilgainiui ima varginti tiek patį Jampolskį, tiek žiūrovus. Kai potyriai įgyja „anekdoto“ pavidalą, dėmesys atgyja, o kai leidžiamasi į refleksijas, matai aktoriaus ir teksto bejegystę. Kūrėjų sumanymo negali suprasti iki pat finalinės scenos: mišlingas erdvė kirtęs siūlas, pasirodo, buvo reikalangas baltais užuolaidai, kurių Jampolskis išeidamas pagaliau užtraukia. Joje projektuoojamas vaizdas rodo, kaip aktorius leidžiasi į teatro koridorius, užsuka į grimmo kambarį, apsirengia ir įšeina į gatvę. Ji tuščia ir tolstančios figūros ilgai nepameti iš akių, bet turbūt vos po valandėlės užtvinus žmonėmis gatvė prisipildys tokiu pat „gaidukų“ – su panašiomis, galbūt net dramatiškesnėmis istorijomis.

mis, apie kurias, žvelgdamas pirmam pasitaikiusiam į veidą, nė ne numanytum. Tačiau kad Jampolskio suvaidinta „Gaiduko“ istorija išties taptų visuotine ar bent jau kiestų apie ją mąstyti, aktoriui ir režisieriu dar teks nemažai padirbėti. Jei, žinoma, visas šis sumanymas nebuvo tik trumpalaikė kūrėjų užgaida.

Jevgenijaus Griškoveco, praėjusį dešimtmjetį tapusio kultine rusų teatro figūrą, 2001 m. sukurta teksta ir spektaklis „Planeta“, kuriame jis pirmą kartą į pagalbą pasikvietė dar ir tikrą aktorę, tuo po premjeros susilaikė įvairių vertinimų. Filologas, įžengęs į teatrą kaip mėgėjas ir savo tarsi primityviais, bet užtut su jokia kita literatūra nesupainiojamas teksta iškart pakylėtas į teatro olimpą, išbuvo tame tol, kol savo įvaizdžiu ir pasakojimais jungė dvi epochas. Griškovecas atėjo į senosios, sovietinės epochos, ir jo nesumeluoto nuoširdumo lyrinis herojus su savo vaikystės, paauglystės ar kariuomenės potyriais, vertinamais iš naujo laiko, kėlė pribloškiantį atpažinimo įspūdį. Šis herojus buvo unikalus – didelis vaikas, žvelgiantis į pasaulį nuostabos kūpinu žvilgsniu, kuriantis jį į kasdienių smulkmenų bei paprasčiausią dalyką ir pataikantis kiekvienam tiesiai į širdį. Po 1999 m. Maskvoje suvaidinto monologo-spektaklio „Kaip aš suvalgiau šunį“ Griškovecas iš tikrųjų atsibudo garsus, nors išlaikyti varda iki šiandien jam padėjo ir kiti spektakliai, pjesės, romanai, apysakos, net kinas. Šiandien Griškovecas regisi pasikeiče – ne, per dešimtmjetį jis anaiptol neradarado savo skvarbaus žvilgsnio, tiesiog ēmę žūrėti į toliau, galvoti apie didesnius ir platesnius reiškinius, o kartu ēmę smelktis liūdesys ir tai, kas atėjo su nauja epocha: visko gausa, visko, net pasaulio ir kosmoso, aprépiamumas, deja, nebeliko mažų atradimų džiaugsmo. Iš dailies teisės rusų kritikai, po naujusio Griškoveco spektaklio „+1“ (2009) rašė, kad pasikeitė ne tik jis, bet ir mes: herojus nuoširdumas nebėra jo stiprybė, nes nebeveikia ten, kur tiesiog trūksta kokybės.

„Planeta“ LNDT Mažojoje salėje ką tik pristatė kaip režisierius debiutavęs aktorius Algirdas Daina-vičius. Jis vaidina ir spektaklio herojų – vyra, pasakojantį apie save, savo miestą ir ilgesingą laukimą savo moters, kurios įsivaizduojamą viziją mato viename vakare degančiu miesto langu. Čia pat yra ir moteris – su savo gyvenimu, telefoniui, pokalbiais, susitikimais ir tokiu pat ilgesingu laukimu. Yra mažytės palydovas, skrijebantis aplink planetą, žibanišcos žvaigždės nakties skliaute... Griškoveco spektaklį galima pasižiūrėti interne. Galima perskaityti ir „Planetas“ tekštą. Griškoveco tekstai néra vien aktorių nuosavybė, juos gali statyti ir noriai stato kiti. Jo pjesė „Miestas“ 2005 m. buvo pastatės ir

Godė Piktytė (Marta) ir Arvydas Dapšys (Parskis) spektaklyje „Atsitiktinis žmogus“

I. MALDŽIŪNO NUOTR.

Klasika man visada rūpėjo labiau

Pokalbis su režisieriumi Artūru Areima

Valstybinis Vilniaus mažasis teatras savajį dvidesimtmetį pasitinka net dviejų premjeromis. Pirmoji – jauno režisieriaus, Rimo Tumino mokinio Artūro Areimos „Freken Julija“ pagal Augusto Strindbergo pjesę – įvyks vasario 28 ir kovo 2 dieną.

Spektaklyje vaidina Mažojo teatro aktoriai Valda Bičkutė, Mantas Vaitiekūnas ir Ilona Kvietkutė.

Debiutavai režisuodamas šiuolaikinę dramaturgiją, dabar, po sėkmės Schillerio pastatymo Kaune, vėl imiesi klasikos, nors nei Strindbergas, nei juo labiau Schilleris nėra labai dažnai statomi autoriai.

Kas Tau svarbiausia renkantis medžią?

Žinoma, visų pirma tema. Žmogus, jo likimas, keliami filosofiniai klausimai. Mano manymu, filosofinė kūrinio plotmė yra svarbesnė už socialinę: jei mes sugebam suvokti, reflektuoti save, sugebėsim ivertinti ir socialinę aplinką. Taip pat svarbi ir kūrinio nuotaika. Klasika man visada rūpėjo labiau už šiuolaikinę dramaturgiją, bet bijojau jos imtis – juk ten visai kiti masteliai, kitos problemos. Pagaliau nešiandienė kalba, kuriai reikia rasti sceninį atitikmenį. Žinoma, yra ir labai geros šiuolaikinės dramaturgijos, tarkime, Koltėso kūryba, bet ją – dėl filosofinio kūriniu, naudojamos skaidyto sąmonės srauto technikos – sunkiau suvokti žiūrovams. Apskritai daugelyje šiuolaikinių pjesių kalbos žaidimai siiek tiek užgožia žmogų.

ATKELTA IŠ 2 PSL.

pats vaidino Saulius Mykolaitis. Tačiau tarp Griškoveco pjesių ir tekstu-monologų yra didelis skirtumas – pastaruju sakinių, jų konstrukcija ir parodoksališkų minties vingiai alsuoją autoriumi, jo kaltėjimo maniera, net kvėpavimui. Tačiau pasirinkus vieną tokią tekstą nevalingai atsiduri dviprasmiškoje padėtyje – tenka įveikti ne tik žinojamą apie autorį, bet ir jo individualybę. Tik iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tai, apie ką kalba Griškovecas, yra sava ir būdinga visiems. Anaipolt – tai asmeniška, nes grįsta labai individualiai patirtimi ir santykiai. Jei šios patirties/santykio „temperatūros“ skirtinės, galima prigalvoti pačių gražiausių sceninių ir vaizdinių sprendimų, sukurti visiškai naujų herojų, tačiau vis tiek tarp spektaklio ir teksto jaučiasi šaltukas.

Žiūrint Dainavičiaus spektaklį galima prisiversti Griškovečiai pamiršti. Ir ne tik klausytis, bet ir žiūrėti, kaip aktorius, padedamas scenografię Martos Vosylūtės, išmažę, lemputėmis šviečiančių paveikslų, kartoninių važinėjančių ir bet kurią akimirką į daugiaubūčių

Kas paskatino įveikti baimę ir imtis Strindbergo?

Tai ne mano, o aktorės Valdos Bičkutės pasirinkimas. Jei ne ji, galbūt dar nebūčiau išdrėses, būčiau atidėjės vėlesniams laikui. Bet galu sakyti, kad Strindbergas – mano autorius, galvojau apie jį.

Pats Strindbergas „Freken Julija“ pavadino natūralistine drama. Koks Tavo poziūris į strindbergišką natūralizmą?

Man strindbergiškas natūralizmas yra savitas žmogaus suvokimas, žmogaus vidaus natūralizmas. Strindbergas nukreipė dėmesį nuo detailių aplinkos vaizdavimo į žmogaus psychikos tyrimą. „Freken Julijoje“ jis apnuogina dvięs žmonių – vyro ir moters – paslėptas dvasios gelmes.

Strindbergas vienas pirmųjų dramoje ēmė remtis psichoanalize, vėliau tai perims Eugene'as O'Neillas ir kiti. Man neįdomu, kad pjesės veiksmas vyksta virtuvėje Joninių naktį. Aš kaip tik stengiuosi atsiitraukti nuo aplinkos natūralizmo, erdvę abstrahuoti, virtuvei, kurioje vyksta veiksmas, suteikti simbolikos.

Kaip galima spręsti iš „Laimingu“, iš vyro ir moters santykius žiūri be jaunatviškos romantikos. Šių santykių tyrimui greičiau tiktu strindbergiškas „žiaurumo teatro“ apibūdinimas. Gal bandai suformuluoti vyro ir moters meilės koncepciją?

Visose pjesėse, kurias stačiau, analizuojami vyro ir moters santykių, jų dialogas, konfliktas. Net profesiją pasirinkau tokiai, kad galėčiau giliinti iš šiai temai. Jokių konceptijų neformuluoju, nežinau, ko-

kie turi būti tie santykiai, koks vyras, kokia moteris. Man tai įdomu. Strindbergas moterį laikė menkesne, niekino ją, bet kartu ir bandė suprasti. Todėl įskirverbė į slapčiausias jos sielos gelmes, apnuogino tam siajā jos pusę, negatyviaisias savybes – manieringumą, koketavimą, čijim prieš savo priginti, prieš moteriškumą. Strindbergas rodo, kas būna, kai susitinka dvięs lygiu *ego*. Jie kovoja, kiekvienas nori įrodyti savo pranašumą. Gaivališkoje stichijoje susipina aistra ir neapykanta. Ir savo paveiksluose Strindbergas daugiausia vaizdavo gamtos stichijų šeislams.

Pjesėje labai svarbu, kad Freken Julija socialinėje piramidėje yra auksčiau už Žaną, bet ji silpnėsnei kaip moteris. Kaip vertini socialinį pjesės aspektą?

I socialinį pjesės aspektą žiūriu plačiau. Taip, svarbiausias Žano tikslas yra išsiveržti iš liokajiškos aplinkos. Jis pabrėžia: „Aš gimiau ne tam.“ Ir Žanas, ir Julija gimsta ne tokie, kokie norėtū būti, ir ne ten, kur norėtū būti. Jono Fosse's pjesėje „Vardas“ aprašomas pasaulis, kuriame dar negimė vaikai sprendžia, kur norėtū gimti, kokią socialinę padėtį užimti ir panašiai. O pasukui jie gimsta ne ten. Todėl blaškosi, nesuprantą, kodėl jiems bloga, kol atsiduria ten, kur norėjo.

Man svarbiausiai pjesės herojų veiksmų motyvai. Todėl iš pradžių repetavome antrąją pjesės dalį ir finalą, o dabar grįžome prie pirmosios. Aktorius suėmė atpažinimo juokas! Štai iš ką jie ējo. Štai kodėl iš pradžių Žanas buvo toks atidus, paslaugus, įsiklausantis. Kad paskui

kvartalą išsidėliojančių skydelių, lempucių žvaigždžių ir vyro bei moters „žvaigždynų“, net iš didžiulės lempos moters silueto gaubtu dėlioja miesto, baro, važiuojančio automobilio, tiesiog tamsios ir tuščios gatvės „žvaigždus“. Vaizdų labai daug, nes herojus mintis šokčioja nuo objekto prie objekto, vieną situaciją, kurioje jis atsiduria pats ar tiesiog apie kuria pasakoja, keičia kita. Tiesa, Dainavičiaus Vyras visur atsiduria pats, jam netgi malonu pačiam visur dalyvauti ir viską atvaizduoti, nes pasakoti – o tai ir yra Griškoveco teksto stiprybė – aktoriui nesiseka. Todėl matai Vyrą, motuojantį dirbtiniu drugeliu priešais Moterį, flirtuojantį bare ir girtą šliaužiantį į tualetą, važiuojantį taksi ir daimuojančią popbine estrada virtusius vaikiškus ketureilius, net sekantį akimis skriencią raketą, bet taip ir nesuzinai, kodėl jis visa tai daro, kas apskritai jį laiko šiamie mieste. Be abeo, Moteris, kurią vaidina Vitalija Mockevičiūtė, asistuoja Dainavičiaus Vyrui. Ir jos šokanti figūrėlė yra dalis to pasaulio, į kurį jis norėtų, bet negali patekti – tiesiog nelemta. Net tada, kai kartu važiuoja automobiliu, kartu sėdi ant vieno suoliuko, jie vis tiek yra

skyrium. Žinoma, taip užrašyta tekste, bet Dainavičius, kad ir kaip būtų norėjęs sukurti spektaklį apie meilės laukimą, pastatė ir suvaidino spektaklį apie Vyrą. Suavidino visokį Vyrą – liūdną ir linksmą, blaivą ir išgėrusį, siék tick senamadišką ir net labai šiuolaikiską, bet jis niekada, kaip tas palydovas, nesiusu apie moterį – planetą. Štai todėl ir pabyra į atskirus aktorius suvaidintus epizodus „Planeta“, todėl tų epizodų daug ir visi jie Dainavičiu svarbūs, o kartu atsiranda gausa gražių priemonių, su kuriomis aktoriai „veikia“, turbūt manydamis, kad jei nieko scenoje nevyks, žiūrovams bus nuobodu. Išyvsta atvirkščiai. Ir todėl tas trumputis, ne visai raiškių per premjerinį spektaklį pasakytas Mockevičiūtės monologas atsveria visą ligšolinį reginį.

Po lietuviškos „Planetas“ dar kartą pažiūrėjau Griškoveco. Čia viskas taip, kaip užrašyta remarkose: „Scenoje – kambarys, avansceneje – langas. Kambaryste yra jauna moteris. Avansceneje – vyras. Viso spektaklio metu, kai moteris prieš prie lango, vyras mojuos šakomis.“ Todėl jis dieną naktį niekur nesitraukia iš savo vietos, mintimis leisdamasis į save ir aplink pasauli.

„Freken Julija“

D. MATVEJEVO NUOTR.

nei Žano ir į jūdvių istoriją žiūriacionaliai ir net kritiškai?

Man rūpi savarankiškos, stiprios asmenybės problema. Tokios asmenybės ieškojo ir Strindbergas. Visi „Freken Julijos“ veikėjai man atrodo nebrandūs: jie jaunatviški svajotojai, maksimalistai ir neprišiima atsakomybės už savo veiksmus.

Iš aktorių teko girdėti apie savitą repetavimo būdą. Kas Tau svarbiausia statant spektaklį?

Svarbiausia – atsakyti sau į klausimą, dėl ko mes statom spektaklį. Man įdomu pažinti aktorius, stebėti, kaip jie reaguoja į medžią, į veikėjus. Kreipi juos savo sumanymo link, bet darau tai tarsi nejučia. Man rūpi perteikti temą, o detalės atsiranda vėliau. Svarbi kompozicija, mizanscenos, įvaizdžiai, aktoriaus santykis su erdvė. Stengiuosi priversti aktorius mąstyti kūnų.

Dékoju už pokalbij ir linkiu sėkmės premjeros.

PARENGĖ RAMUNĖ BALEVIČIŪTĖ

Premjeros

„Freken Julija“

Ši pavasarį dvidesimtmetį pasinkantis Valstybinis Vilniaus mažasis teatras vasario 28 ir kovo 2 d. kviečia į premjerą – Augusto Strindbergo „Freken Julijoje“. Spektaklį režisavo Rimo Tumino mokinys Artūras Areima, scenografija ir kostiumas kūrė Kotryna Daujotaitė, muziką – Faustas Latėnas.

Autobiografinių motyvų kupinėje „Freken Julijoje“ (1888) A. Strindbergas įgyvendino moderniosios dramos ir teatro koncepciją. Pjesę pastatės garsus teatro reformatorius, režisierius natūralistas André Antoine'as savo dienoraštyje raše: „Freken Julija“ iš tiesų sukėlė didžiulę sensaciją. Viskas sujaudino publiką – siužetas, aplinka, pjesės, išsitenkančios vienamieji vieninteliam veiksmui, kompaktišumas. Pusantros valandos vaidinimo medžiagos užtektų didelei vakarinei prancūziškai pjesei. Suprantama, buvo juokelių ir protestų, bet iš tikslių visi jautė, kad yra nepaprasto išvykio liudininkai. Pjesėje, kurią galima vadinti viena pirmujų modernių tragedijų, dramaturgas ne tik geliančiai atvirai skrodžia XIX a. pa-

baigos visuomenės normas, nuožmiai vyro ir moters kovą bei prieštaravimą draskomų veikėjų tapatybę, bet ir įkūnija savo asmenines baimes, sukurdamas daugiaiveidės Freken Julijos portretą.

Nors pjesę išaugusi iš XIX a. pabaigos socialinio ir meninio konteksto, A. Areima nesistengia jos kaip nors dirbtinai aktualizuoti. Jaunam kūrėjui čia svarbiausia amžina vyro ir moters santykiai tema.

Freken Julija vaidinanti Valda Bičkutė, ir inicijavusi spektaklį, sako ši darbą vertinantį kaip kūrybinį išsūkį, nes jai Freken Julija – paslaptingis. „Vaidinti personažą, visiškai nepanašu į save, kita vertus, yra net lengviau. Atstumas padeda geriau suvokti. O pačioje pjesėje man jdomi ne tik meilės, bet ir neapykantos tema, kaip toji neapykanta persiuduoda iš kartos į kartą, kaip ji susargdina žmones. Julija gime prieš savo motinos norą, todėl ji neranda vietos šitam pasauly. Atskirattyti ją slegiančia neapykanta, apsilvalyti ji gali tik atskraiciusi savęs pačios, savo kūno. Tada ateina tikrasis apsilvalymas, o kartu baigiasi ir giminės istorija“, – teigia aktorė.

VMT INF.

Trapus virtuoziškumas

Philippe'as Giusiano Fryderyko Chopino gimimo 200-osioms metinėms skirtame koncerte

Aldona Eleonora Radvilaitė

Vasarį 20 d. Nacionalinėje filharmonijoje įvyko Fryderyko Chopino gimimo 200-osioms metinėms skirtas orkestro muzikos koncertas, kurio traukos centras buvo Lietuvos klausytojų mėgstamas pianistas iš Prancūzijos, 1990 m. tarptautinio XII F. Chopino pianistų konkurso Varšuvoje jauniausias dalyvis (jam tada buvo 17 metų), pelnęs Lenkijos spaudos bei publikos simpatijas, o po penkerių metų ten pat laimėjęs II premiją, ne kartą sėkmingai koncertavęs Vilniuje Philippe'as Giusiano. Ši vakarą su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru (meno vadovas ir vyr. dirigentas Juozas Domarkas), kuriam dirigavo 2005 m. už intensyvią kūrybinę veiklą Nacionaline premija apdovanotas Robertas Šervenikas, pianistas paskambino net tris sudėtingus F. Chopino kūrinius fortепijonui ir orkestriui – ankstyvoje jaunystėje (1828) sukompionuotą, galbūt Lietuvos scenoje dar neskambėjusią „Lenkišką fantaziją“, op. 13 („Grande Fantaisie sur des aires nationaux polonais“), klausytojams gerai žinomą, atlikamą solo fortepijonu „Andante spianato e Grand Polonoise“ Es-dur, op. 22 (variante su orkestru pastarasys lydi pianisto virtuozinę partiją tik nuo Polonezo); o antroje koncerto dalyje – tobulą Koncertą Nr. 2, f-moll, op. 21. Tai – didžiulis krūvis, reikalaujantis nemažos atsakomybės, sceninės ištvermės, dėmesio koncentracijos, sugebėjimo tinkamai paskirstyti savo energiją.

Vakaro programą pradėjo orkestras Aleksandro Glazunovo suita simfoniniam orkestrui „Šopeniana“, op. 46, kurioje skambėjo šio kompozitoriaus orkestruoti keturi F. Chopino kūriniai: Polonezas A-dur, op. 40 („Kariškasis“); Noktiurnas F-dur, op. 12, Nr. 1; Mazur-

ka cis-moll, op. 50, Nr. 3, ir Tarantela As-dur, op. 43. Nuostabą kelia tai, kad suita priskirama A. Glazunovui: tokiu atveju M. Musorgskio „Parodos paveikslėlius“, M. Ravelio meistriškai orkestruotus, reikytu pavadinči Ravelio „Musorgskiana“.

Pastaruojančiuose Filharmonijoje koncertų programėlės parengiamos pasigérėtinai išsamiai ir informatyviai. Prie šio koncerto žinių apie kompozitorius, kūrinius, atlikėjus pridėta ištrauka iš 1923 m. Karolio

„Tai kūryba, gyvenanti savarankiškai gyvenimą, tiesiogiai nesusijusi su audringais ir išorinių pokyčių veikiamais menininko vidiniai išgyvenimais. [...] Chopino kūriniuose turbūt nė su žiburiu nerastume tiesioginio dalyvavimo gyvenimo vyksme; atrodo, lyg jo vidinis „aš“, jo kūrybinės valios *spiritus movens*, čia pasitraukia į šešelį, anapus nuostabių jo kūrinį kibirkščiuojančio žėrėjimo. Juose esama kažin kokios keistos magijos, sukuriančios vien pagal savo vidinius dėsnius gyve-

zityviausiu paskatų. [...] Šis pozityvūs, išaukščiausiu meno kategorijų sritį įvedant „amato“ savoką, tėra sveikas instinktas, nedviprasmiškas pripažinimas faktu, jog tikroji meno kūriniai vertė gali būti matuojama tik remiantis absolūtiu medžiagos jvaldymu.“

Koncertą pradėjės orkestras A. Glazunovui priskiriamą suitą traktavo paprastai, sklandžiai, stengėsi pertekli skirtinį pagal nuotaikas ir tempus kūriniių charakteristikas.

Pianisto Ph. Giusano interpreta-

aukštame registre žibanius tarsi nuo šerkšno atšokančiomis šviesos kibirkštėlėmis. Žavėjo Ph. Giusiano sugebėjimas groti labai kokybiškai ir grakščiai.

Ta pačia dvasine būsena pasižymėjo ir „Andante spianato e Grand Polonoise“ atlikimas – tylutėliai, ramūs, meistriški *Andante* muzikos skambesiai ir veržlus, virtuoziškas, bet dvelkiantis trapumų Polonezas.

Antroje koncerto dalyje F. Chopino Koncerto f-moll traktuotėje galima buvo užčiuopti kitokį pianisto išraiškos priemonių. *Maestoso* ir *Larghetto* (ypač pastarojoje!) muzika suskambo giliau, išraiškiniai, atsirado „sultingesnio“, „silto“ tembro epizodų, tarsi ši puiki muzika įtraukė pianistą į savo garšą verpetą, privertė emociškai aktyviai išsijungti į kūrybinį procesą. Finalas *Allegro vivace*, panasiavai kaip koncerto pirmos dalies kūrinii virtuozinai epizodai, buvo atlirkas tiksliai, lengvai, labai greitai ir kokybiškai.

Prisiminė Ph. Giusiano anksčiau pokalbyje su Živilė Ramoškaite išsakyta mintis, kad jo tikslas – kuo tiksliau vykdyti teksto reikalavimus, savo interpretacija neįsiterpti į kompozitoriaus norus. Ne paslaptais, kad atsiranda atlikėjų, kurie mėgina „patobulinti“ kūrėjo nurodytą ritmiką (be saiko perlaikyti ilgas našas, tuo iškreipiant ritmiką, naudoti nepagrįstai daug *rubato* ir pan.), savo nuožiūra keisti tempus ir kt.

Bisui Ph. Giusiano trapių, grakščiai paskambino F. Chopino koncerto pradžioje orkestro traktuotėje skambėjusį Noktiurną F-dur ir Fantaziją-eksprėmą cis-moll, op. 66.

Norisi pagirti dirigentą R. Šerveniką ir orkestrą, kad jie sugebėjo delikacių bendradarbiauti su pianistu, niekur neužgože itin trapių ir tylų skambesiu, kūrė analogišką traktuotę, taip įrodymadi savo profesionalumą.

Philippe Giusiano

NUOTRAUKA IŠ FILHARMONIJOS ARCHYVO

Szymanowskio straipsnio, išspausdinto ménraštyje „Skamander“. Idomu, kad šio žymaus kompozitoriaus išsakytos mintys tarsi atispindėjant atlikėjų traktuotess. Kadangi tarp publikos buvo daug jaunimo, užsienio šalių ambasadų atstovų, muzikos mėgėjų, o profesionalių pianistų kiek mažiau, norisi pateikti keletą straipsnyje sudominusiu originalių samprotavimų apie F. Chopino kūrybą.

nancius grožio pasaulius. Ši kūryba mums atsiškleidžia kaip neturinti jokio tiesioginio ryšio su emocinius potyriu (kurius ją pagimdė) – tai vieno labo grynu ir tobulu formų žaismas – formų, kurios pasireiškia visų pirma kaip tvari ir harmoninga atskirų elementų vienovė. [...] manau, kad išties didžio muzikos kūrėjo „gelmė“ įmanoma tik tuomet, kai į slėpinį, žinomą kaip darbas iš pašaukimo, žvelgama iš pačių po-

cijos pasižymėjo aukštū profesiniu lygiu, ramiu susikaupimu, trapiu skambesiu, dėmesiu tekstui. „Lenkiškos fantazijos“ pirmoje pusėje vyravo tylios, grakščios, paprastos mazurkos ar dainelės „Jau ménulis patekėjo“ melodijos, jos buvo atliktos šviesiu, lengvu garsu. Panašiai – labai trapių ir tyliai, bet virtuoziškai, tarsi visai be pastangų – pianistas vikriaus, švariai ir tiksliai skambino sudėtingus greitus pasažus,

Anonsai

„Gerai temperuotas klavyras“ – kompozitorius sukakčiai

Visas akademinės muzikos pašaulis jau daugiau kaip du šimtmecių pulsoja savočiai penkerių metų ciklu, susidarančiu skaičiuojant ryškiausio visų laikų muzikos Johanno Sebastiano Bacho (1685–1750) gimimo ir mirties sukaktis. Ištisos kartos nepaliauja žavėtis neišsemiamu didžiojo baroko meistro kūrybiniu palikimu, studijuojantį dėsningumus, ieško užslėptų prasmų.

Lietuvoje šiamečio jubiliejaus pranašu taps profesorės Giedrės Lukšaitės-Mrázkovos koncertas Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Didžiojoje salėje kovo 1 d. 18 val., kuriame nuskambės J.S. Bacho „Gerai temperuoto klavyro“ II tomas. Tai – Lietuvių daugeliui atžvilgiu unikalus koncertas. Pirmiausia, atliki vieną 24 preliudus ir fu-

gas, sudarančius kiekvieną iš GTK tomų, per vieną koncertinį pasirodymą – užduotis, kurios apskritai imasi vos vienas kitas pianistas. Kita vertus, koncerte kovo 1-ają profesorę G. Lukšaitės-Mrázkovą muzikuos savo „širdies instrumentu“ – klavesinu, turinčiu visiškai kitokį nei fortepijonas išraiškos galimybų arsenalą.

GTK jau seniai yra tapęs visų pianistų, neišskiriant nė W.A. Mozarto ir L. van Beethoveno (!), profesinio ugdymo kertiniu akmeniu. Pasak žymiojo vokiečių pianisto, dirigento ir kompozitoriaus Hanso von Bülowo, „Gerai temperuoto klavyro“ preliudai ir fugos pianis-

tams yra tarsi Senojo Testamento šventraštis (Naujuoju Testamente Bülowas įvardino Beethoveno 32 fortepijonines sonatas).

Tačiau būtų kliaudinga manyti, kad Bachas abu monumentaliuosius rinkinius kūrė fortepijonui. XVIII a. pirmojoje pusėje (GTK I tomas dienos šviesą išvydo 1722 m., o II tomas – 1744-aisiais) fortepijonas, kaip instrumentas, buvo dar tik pradinė savo techninio tobulėjimo stadijose. J.S. Bachas, net ir susipažinęs su naujuoju klavišinių instrumentu šeimos nariu, negalėjo šiam dar „neapsiplunksnavusiam viščiukui“ užkrauti didžiuolių savo chromatinio garso. A. Werckmeisteris 1691 m. apraše būdą, kaip suderinti klavesiną ar klavikordą, idant jais būtų galima muzikuoti nuo bet kurio chromatinio garso. A. Werckmeisterio sistema jau leido panaudoti visas tonacijas, kurių kiekviena turėjo savo spalvą, nuotaiką, kitaip tariant, temperamentą. Ir nors tai dar nebuvavo mūsų dienomis suprantamas išlygintų pustonių derinimas, naujoji sistema labai praplėtė tonacijų diaazoną, o tuo netrukus pasinaudotui naujuoju išskantys baroko kompozitoriai, taip pat ir J.S. Bachas.

Jau pats rinkinio pavadinimas

„gerai temperuotas“ nurodo vieną iš pagrindinių laiko inspiruotų J.S. Bacho sumanymu. Derinimo (temperacijos) problematika buvo labai aktuali XVII–XVIII a. sandūroje. Iki tol absoliuti dauguma muzikos būdavo rašoma tonacijose iki trijų ženklių, diečių ar bemolių, ką lémė „netobulas“ klavišinių instrumentų derinimas grynais harmoninių intervalais, išlaikančiais grynuosius virpesius. Vargoninkas ir teoretikas Andrejas Werckmeisteris 1691 m. apraše būdą, kaip suderinti klavesiną ar klavikordą, idant jais būtų galima muzikuoti nuo bet kurio chromatinio garso. A. Werckmeisterio sistema jau leido panaudoti visas tonacijas, kurių kiekviena turėjo savo spalvą, nuotaiką, kitaip tariant, temperamentą. Ir nors tai dar nebuvavo mūsų dienomis suprantamas išlygintų pustonių derinimas, naujoji sistema labai praplėtė tonacijų diaazoną, o tuo netrukus pasinaudotui naujuoju išskantys baroko kompozitoriai, taip pat ir J.S. Bachas.

Tad kovo 1-ają girdėsimė daugeliu prasmų maksimaliai artimą pradiniam sumanymui klavesininę GTK versiją. Nežiūrint formalaus viso rinkinio apsiribojimo dvim – preliudo ir fugos – žanrais, „Gerai temperuotas klavyras“ koncerte neabejotinai atskirkles kerinčia daugybę muzikinės išraiškos aspektų. Neaprēpiamas J.S. Bacho genijus leido rinkinyje išvengti bet kokių medžiagos ir nuotaikų pasikartojimų, o poteriškasis rinkinio matmuo nepaliajamai užburia ir klausytojus, ir pačius muzikos interpretuotojus.

Šis koncertas taps tarsi ižanga į visos savaitės renginius, susijusius su profesorės G. Lukšaitės-Mrázkovos viešnage Lietuvoje. LMTA Muzikos mokymo studijų centro kvietimu kovo 2-ają profesorė skaitys pranešimą „Žodis J.S. Bacho „Gerai temperuotame klavyre“, o vėliau ves baroko muzikos interpretacijos užsiemimus jaunesniems Lietuvos pianistams.

BALYS VAITKUS

Malonu susipažinti

Įspūdžiai po dokumentinio filmo „Šarka2“ premjeros

Paulina Pukytė

Nors apie Beną Šarką esu girdėjusi kaip apie autorinio teatro kūrėją, tuo mano žinios apie jį ir baičiasi, jo kūrybos beveik nežinau – Vilnius sunkiai nusikasa iki Beno Klaipėdos (transporto problemos?). Nepažiūstu ir paties Beno Šarkos. Tiesa, kartą teko kokias 10 minučių sėdėti greta jo ant suolelio prie jėjimo į ŠMC (to suolelio jau nebéra), tačiau bendri pažystami nepasivargino mūsų vienas kitam pristatyti, o ir pokalbis nesimežgė, tiksliau, užlūžo vos prasidėjęs (asmenybų konfliktas?). Tačiau į pagalbą atėjo dokumentinis kinas, būtent Mykolo Vildžiūno filmas apie Beną Šarką (operatorius Audrius Kemežys, montažas Valdo Misnevicius). Iš tiesų dokumentika (ar bent jau viena jos kryptis – kino portretas) ir turėtu tokia būti – supažindinti mus, kad ir vienpusiškai (t.y. neakivaizdžiai, arba virtualiai), su žmogumi, objektu ar reiškiniu. Vildžiūno filmas supažindina mūsų Benu Šarka ne tik iš mandagumo, bet taip, tarsi pažvelgtu mums

į akis, o mes atsakytume (irgi ne iš mandagumo): malonu susipažinti. Nors, tiesą sakant, pirmieji filmo kadrai (ne pats pirmas, o eję po jo) mane išgaudino: svajingi Lietuvos pajūrio vaizdai, Baltijos bangų mūša, personažo pasivaikščiojimas po smėlių, gulėjimas kažkuo išsiteplijus... Dar vienas perduė rimtumui ir nepateisinamu lyrizmu migdantis klišių rinkinys? Jau kiek pas mus pridaryta filmų, muzikinių videoklipų ir kt. apie vienišius pajūryje! Na gerai, Benas Šarka iš tiesų renka pajūrio medgalius ir kitokius jūros išmestus daiktus, kuriuos paskui panaudoja savo šamanikuose performansuose, bet toks sutapimas nėra joks pasiteisiniamas... Vis dėlto mano nuogastavimai nepasivirtino. Galbūt (nebūtinai, bet juk gali būti) režisierius netgi tyicia iš pradžiu mūs truputį paerzina lietuvišku stiliumi, kad paskui galėtų šūktelti: „Tik pajuokavau!“ Ir parodyti mums smagų, šmaikštų, nebanalu, ryškios ir kiek ekscentriškos asmenybės portretą.

Man visuomet svarbu, kad filmas

(kaip ir tekstas, literatūros kūrinys), nelyginant žmogus, užėjes į svečius, neužsibūt per ilgai, kad pokalbis neužtruktū ilgiau, negu yra apie ką kalbėti, ypač kai kalba tik vienas, o kitas (žiūrovas, skaitytojas) klausosi. Mykolo Vildžiūno filmas tikrai neužsibūna: jį pažiūrėjau vienu ypu, o pabaiga atėjo net kiek netikėtai (tai nereiškia – per anksti), kai dar buvo įdomu, todėl po filmo liko malonus lengvo alkio, o ne persitominimo jausmas (kaip atsitsinka po dažno lietuviško, ir ne vien, filmo). Dėl to „kalta“ ne tik (ir ne tiek) filmo trukmė (28 min.), bet ir taiklus montažas, išraiškingi ir tiksliai įmontuoti labai stambių kadrų inkliuzai – tačiau ne veido, kaip įprasta, net ne rankų, kas irgi daug kartu matyta, o, pavyzdžiu, vienos pėdos, o dar tiksliau – pusės pėdos. Be to, man regis, šiam filme beveik nebuvu nereikalingų dalykų, tuo debituojanties režisierius pralenkė ne vien labiau patyrusį kolę. Arba jis sugebėjo atsisakyti nemazo kiekio medžiagos, nes buvo iš ko rinktis, arba buvo nufilmuota nedaug, bet gerai. Abu variantai

sveikintini. Pavyzdžiu, grakčiai sumontuotas „fotografavimosi“ epi-zodas. Jis juokingas, ir galima buvo jį rodyti gana ilgai. Ne vienas net ir nepradėdantis režisierius būtų taip ir padaręs, o Mykolas Vildžiūnas atspėria pagundai ir neužsižaidžia. Pradėjės ši epizodą neskubiai ir iš tolo (Beno Šarkos iš pradžių nėra kadre, matome tik dvi gatvėje besifotografuojančias merginas), režisierius įveda Beną, šis (tikiu, kad jam tai būdinga) pradeda kalbinti merginas, siūlos kartu fotografuoti (merginos nepageidauja), paklausia greta stovinčio kažkienvai ko, ar tas norėtų kokakolos (ar sveikiau būtų sultys?)... Ir tada akmirkniu kitas kadras, trunkantis vos kelias sekundes: ir merginos, ir vaikas, ir Benas, ir jo atsinešta gėlė, ir galbūt net kokakola jau pozuoja bendrai fotografijai.

Beno Šarkos performansinė kūryba gali dominti arba ne, patikti arba ne, tačiau susipažinti su šiuo kūrėju vis tiek malonu, nes iš filmo sužinome (kad ir labai epizodiškai), ką ir kaip jis kuria, o tada jau galime patys spręsti, ar kratytis dėl jo į Klaipėdą. Malonu, kad filme Benas nepostringauja apie savo kūrybą, negirdime ilgį jo ar kieno kito išvedžiojimų apie reikšmes ir prasmes, o tuo labiau apie giminės ir artimuosius. Tiesiog matome kuriantį žmogų: studijoje, gatvėje, scenoje, ir patys galime suprasti, ar tiksliau, pajusti jo gyvenimo ir kūrybos principus, filosofiją.

Tikėsimės, kad „Šarka2“ – tai ne *beginners luck* (pradedančiojo lošėjo sekėmė), o naujo gabaus režisieriaus atėjimas į lietuvių kinematografiją.

Didingi ir tuščiaviduriai

Martino Scorsese filmas „Kuždesių sala“

Živilė Pipinytė

Naujas Martino Scorsese filmas „Kuždesių sala“ („Shutter island“, JAV, 2010) – iš tų, kurių siužeto atpasakojimas sugrautų žiūrėjimo malonumą. Nors filmo pagrindas – gotikinis Dennis Lehane'o trileris – jau išleistas ir Lietuvoje, bet gal dar ne visi spėjo jį perskaityti. Todėl atskleisiu tik filmo išeities tašką: į saloje įkurtą kalėjimą-ligoninę pavojingiemis nusikaltėliai psychopatams atvyksta du policininkai – Tėdis DeNiclas (Leonardo DiCaprio) ir jo naujas partneris (Mark Ruffalo). Jie tiria serijinės žudikės dingimą iš aklinai uždarytos kameros. Tyrimas sutampa su audra, kuri nusiaubia salą. Denielsui vis daugiau įtarimų kelia ligoninės gydytojų metodai. Jis nuolat prisimena Antrojo pasaulinio karo metais išvaudotą vokiečių konklagerį, nusidžiusi jo komendantą ir tragiską savo žmonos mirtį. Įtampa, įtarimai, nuoautos, kad saloje vyksta kažkas baisaus, vis auga. Naktiniai košmarai atskleidžia slaptas Tedžio baimes. Po truputį jis ima materializuotis. Tėdis pasiunta įkalintas štame baimių ir nuojaunyt labirintę.

Tačiau Scorsese kūrė filmą ne tik detektyvų, siaubo ir paslapčių mėgėjams. Suprantama, pastarieji gaus, ko tikėjosi, ir net daug daugiau. Bet akivaizdžiai laimingesni bus filmo žiūrovai sinefilai. Scorsese pats yra toks, todėl jo filmai vis dažniau tampa savotišku kino isto-

rijos žaidimu, formų ir žanru tyrimėjimu, kuriame gali dalyvauti kick-vienas šiek tiek prakupės kino gerbėjas. Pasinėres į paslapčių narpliojimą, toks žiūrovas gaus dar didesnį malonumą – galimybę kartu su režisierių tyrinėti stilus, žanro ir kitu specifinių kino kalbos elementų ypatybes, atpažinti klasikinių filmų užuominas. Trumpai tariant, „Kuždesių saloje“ Scorsese kuria savo kūrėjų 6-ojo dešimtmecio amerikiečių kino ekstraktą – tirštą, prisodintą spalvą, garsu, charakteriu.

„Kuždesių sala“ – tai ir filmas apie laiką bei jo atmosferą. Tai – pagrindinė statybinių filmo medžiaga. Laikas filme nurodytas tiksliai – 1954-jei. Neatsitiktinai Antrojo pasaulinio karo patirtis dar visai gyva Tedžio atmintyje, juk ir psichiatrai tada ēmė domėtis karo traumomis. Todėl jo įtarimai, kad ligoninėje slapstosi karo nusikaltėlis – konklagerio gydytojas (Maxas von Sydowas pabrėžia vokišką savo personažo akcentą), atrodo visai pagrįsti. Palyginti nesenai prasidėjęs šaltasis karas, komunizmo baimė, garsioji raganų medžioklė taip pat kursto Tedžio įtarimus. Laikas didina ir baimę būti manipuliuoja. Scorsese cituoja ir daug kitų amerikiečių bei *film noir* klasikus – Otto Premingerį ir Johną Hustoną, Orsoną Wellesą ir Nicholasą Ray'ų. Citatų sąrašas, be abejonių, priklauso nuo bendro išsilavinimo ir amerikiečių kino istorijos žinių. Prisipažinsiu, žiūrėdama Scorsese filmus dažnai

kaip racionaliai nepaaiškinamos žudikės dingimo ir atsiradimo aplinkybės. Prisideda ir, regis, savaimė suprantama baimė, lydinti apsilankymą psichiatrine ligoninėje, ar baimė joje atsidurti.

Scorsese kuria kraupią filmo atmosferą atvirai pasitelkdamas klasikinių filmų elementus, kad ir labirinto įvaizdį, ir, žinoma, muziką. „Kuždesių salos“ garso takelis – netikėtinai iškalbingas. Epochos dainos ir Mahlerio, Ligetti, net Cage'o kūrinių fragmentai pabrėžia Scorsese naudojamo stilizavimo subtilybes. Nuo pat pirmųjų „Kuždesių salos“ kadru muzika žadina prisi minimus ir apie 6-ojo dešimtmecio filmus, pirmiausia, žinoma, Alfredo Hitchcocko. Didžiojo trilerio meistro „Kuždesių saloje“ labai daug – jis primena ne tik netikrumo atmosferą, Tedžio trauma, jo pasamonės vaizdai ar pasivaikščiojimas uolų atbrailomis (atmintyje išskyla panašus Cary Granto pasivaikščiojimas uolėje iškaltomis Amerikos prezidentų nosimis ir ausimis ar Jameso Stewarto aukštumos baimė), bet ir priesiški, dažnai siurrealistiniai tampantys kasdiniai daiktai ir ambivalentiški personažai. Scorsese cituoja ir daug kitų amerikiečių bei *film noir* klasikus – Otto Premingerį ir Dante Ferretti dekoracijos: klaustrofobiskos erdvės, anksti koridoriai, prabangi gydytojų sveitainė ar siaubo pilų primenantys ligoninės pastatai, regis, taip pat nuolat egzistuoja erdvės tarpsnyje tarp košmaro, prisiminimų ir dabarties.

jaučiuosi lyg laikyčiau kino istorijos egzaminą. Todėl atsakinėdamas apie „Kuždesių salą“ būtinai pamėniau ir Roberto Wien's „Daktaro Kaligario kabinetą“. Ne tik todėl, kad vokiečių ekspressionizmas kelis dešimtmecius veikė amerikiečių kiną. Ir ne todėl, kad „Kuždesių salos“ režisierius tiesiog megaujasi ekspressionistų „išrastomis“ šviesos ir šešelių žaismo ekrane galimybėmis. Scorsese, kaip ir Wiene, rodo pasaulį būtent personažo akimis. Ženklu, kas yra tikrasis filmo pasakotojas, jis pametėja iš pat pradžių, dar kai policininkai pirmąkart eina ligoninės kiemu ir Tėdis pamaato siaubo filmų monstrą primenančią išsekusią moterį. Jų vis gausės, bet akivaizdus perėjimas iš vienos realybės į kitą – vienas virtuoziškiausiu filmo momentu, todėl kyla nors filmą pasižiūrėti ne kartą.

Tų skirtingu tikrovii – heroaus psychikos ir realybės – itaigumą pabrėžia ir Dante Ferretti dekoracijos: klaustrofobiskos erdvės, anksti koridoriai, prabangi gydytojų sveitainė ar siaubo pilų primenantys ligoninės pastatai, regis, taip pat nuolat egzistuoja erdvės tarpsnyje tarp košmaro, prisiminimų ir dabarties.

Filmo moto – T.S. Elliotto „Tuščiavidurių žmonių“ eilutės: „Tarp tikėjimo / Ir tikrovės / Tarp paskatinimo / Ir veiksmo / Krinta Šešėlis“ (vertė Tomas Venclava). Scorsese pavyko materializuoti šešėlius, kuriie užpildo žmogaus vidų. Pagaliau gal ir neverta dėl to priekaištanti režisieriu, juk šviesa ir šešėliai yra tikroji kino materija.

O kaipgi kūryba?

Paroda „Karštoji vitrina – akmeninės širdys“ galerijoje „Argentum“

Kristina Pipiraitė

Pakeliui į trečios šiai metais parodos atidarymą tik juvelyrų skirtoje galerijoje mąsciu apie nesenai girdėtą pasakojimą, kur tvirtinama, kad statybininkai iš galimų penkių kladų būtinai padarotą, kuri mažiausiai logiška. Kalbant apie parodą, buvo trys „broko“ galimybės. Labiausiai nesinorėjo išvysti literatūrskai iliustruotu bobiškų (kalbu apie elgseną, ne lyti) pasicelėjimui. Deja. Daug žadėjės parodos pavadinimas, turintis ir skepticizmo, ir teikiantis marias įvairiausių asociacijų, šiek tiek atliko tik advokato, turinčio pateisinti suneštinę parodos ekspoziciją, vaidmenį.

Jaunųjų kūrėjų iniciatyvumas, žinoma, nuteikia optimistiškai. Tačiau jis tik dalyvavimu ir pasireiškia: Eglės Mečiutės papuošalų komplektas „He Art“ primena recycling ženkliuką – taip ir norisi padėti „Ji(os) meną“ į tą vietą, apie kurią jis savo forma užsimena; Audronės Zamalytės „Širdies dovanos“ asocijuoja su vaikiškais reliktais – daugelio vaikystėje kolekcionuotais kramtomosios gumos popierėliais, perkeltais į prie didelių vaikų labiau

limpančią, „meniškesnę“ medžiagą. Lygiomis teisėmis čia įspėjo dekoratyvūs, idėjiniai ir plastiniu sprendimu neigalūs A. Zamalytės „Sintetinis Valentinas“, Gintarės Asauskaitės „Dvi širdys“, Mariaus Zakaro žiedas „Mylēk žmogų“ ir Aušros Mačiulaitienės nuobodūs tualetu signifikatai.

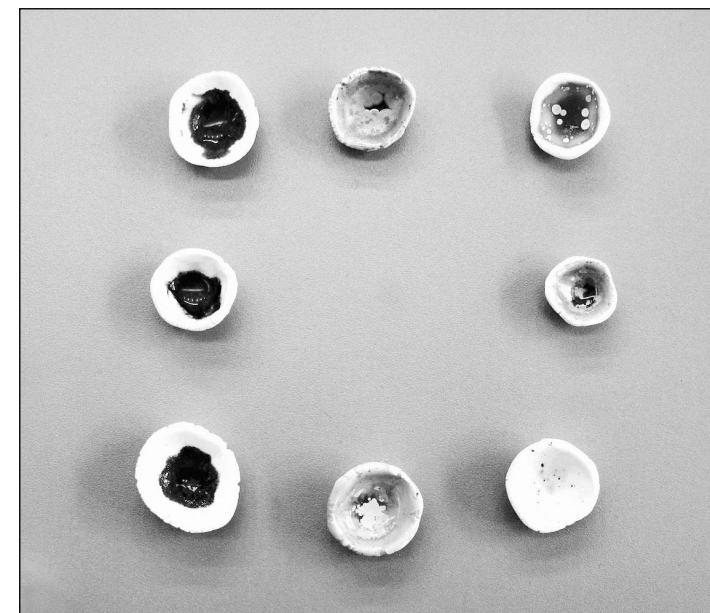
Labai nuvylė Dalios Varnaitės darbas „Moters širdis“, primenantis mokyklinį biologijos kabinetą ir ten išrikuotus stiklainiukus su formaline užkonseruota kaspinučiais. Realistinė maniera perteikta eilėraščio interpretacija su akmeniu, pjūklu ir metaliniu stiebu labiau priminė stiklainių apvožtą sudygusią bulvę, o ne žmogaus (vadinasi, ir mano) širdį.

Bergždžias pastangas užčiuopti visumą, įžvelgti bent vieną naratyvą, kuris pasakotų apie gilesnius dalykus ir būtų ne tik anonus vienai iš muilo operų, vainikuoją Saulius Vaitiekūno darbas, išviepės bedantę akmenų graužiko burną. Dėžėje sukrauti akmenys-širdys, šaltos ir neveikiančios, tarsi sustojo laikrodžiai, užstrige laike, erdvėje, abejingume ir nuovargyje. Dar išraiškinės, savikritikos nestokojančios –

trys Indrės Aleksejūnienės keramikos technika atliktos miniatiūros „UBA“. Savo tyla ironija šių dvejų autorų kūrinių oponuoja daugelio parodos darbų keliamam sloganam įspūdžiu, kuris siūlo tokius žodžius kaip provincialumas, stagnacija, ne-kūrybingumas ir prastos parodos autorui (tikiuosi, tik jū) nuotaikas.

Eglė Čėjauskaitė ir Gruodis Morkūnas pasižiūrėjo į parodos temą iš optimistiškesnės perspektyvos. Jie brėžia naują liniją, šnabždančią apie tēstinumo, tradicijų perdaivimo, santykio tarp vakar ir rytoj svarbą, kitaip tariant – šiuolaikiškai. Nuoširdūs ir sociumo brukamų standartų nesugadinti keturmečio Gruodžio piešinčiai, Eglės išgraviruoti sidabrinėse, minimalizuojamose sagėse bei sąsage, primena paprastą, išmatuojamą, naivoką ir nuoširdžią meilės sampratą, atklyduią iš vaikystės.

Jau ne pirmą kartą džiugina Kęstutis Stanapédis, kuris šioje galerijoje yra „Kažkas tokio“ (taip vadinas iš autoriaus darbas). Naudodamas loginės lygties modelių, savo pakabuko-plokštélése jis vaizduoja krokodilo koją anatomiskai, accentuodamas atskiras jos dalis. Galiausiai prieina išvados, kad tai ir yra meilė. Ganėtinai paprasta analizė apie jausmą, jo sudėties dalis, apie sudėtingumą ir gebėjimas susipaprastinti, dedikuoti, redukuoti. Su juo rezonuoja keramikės Domilės Ragauskaitės darbas „10 cm²“. Miniatiūriniai, minimalistinė maniera atlikti ir pirmykštę keramiką primenantys dubenėliai, kuriuos autorė užpildė skirtingų spalvų ir tekstūrų glazūromis, fiksuoja skirtinges žemės formavimosi stadijas. Domilė parodė geologines metaforas jautriai, paprastai ir atsargiai perkelia mus į mitinį laiką su pasakojimi-

Domilė Ragauskaitė. „10 cm². Fragmentas.

maiši apie gyvybės atsiradimą.

Minėta autorų ketveriukė reabilituoja parodos ekspoziciją, tačiau ne tiek, kad įkvėpta bėgčiau rašyti pelnytų panegirikų. Atvirkščiai. Parodą palikau nusivylus.

Nedavė ramybės mintis, kad parodos dešimtmečių darbas siekiant įteisinti metalo plastiką (juvelyrą), kaip lygiateis dailės šaka, Lietuvoje nuojo veltui. Bepigu teisintis ieškant nuosmukio priežasčių ir nesugebėjimo matyti dabarties perspektyvų iškreiptomis institucinėmis nuostatomis bei šalies ribotumu. Juk turime puikių meistrų (Birutė Stulgaitė, Eimantas Ludačiūnas, Asta ir Mindaugas Šimkevičiai). Matyt, bėda ta, kad stokoja me kartų dialogo, bet argi tai galima pateisinti politine ir ekonomine situacija? Tai atskira tema.

Prisiminus metą, kai galerija šventė savo įkurtuvės, galima daryti išvadą, kad, be keleto žybėjimų, jaunieji autoriai mieliau rinkosi

amatą, o ne kūrybą. Čia diriguoją privatūs užsakymai. Galiausiai tenka konstatuoti nemalonų faktą, kad nors visi keliai tarptautiniams projektams atviri, regis, nelabai yra ką pasiūlyti.

Ko gero, „miniatiūristai“, paskendė internacinaliniame stiluje, išstumė specifinius savo kultūros bružus, o gautas hibridas nelabai sėkmingesnai lemia šiandienos mažosios plastikos ir juvelyrkos reiškinius. Galbūt modernistams išėsdinus praeitį, o postmodernistams „tarpdiscipliniškai“ ėmus gaminti įvairiausią rūšių mišraines iš praeities, dabarties ir meninės rytdienos, tikimasi atgaivinti mažosios plastikos raidos tēstinumą. Tačiau kas grąžins ją prie gilesnių ar įdomesnių temų bei pamatinį sąvoką? Tarp jų – meninės juvelyrkos ir galerijos sampratos. Šiandien žvelgiant į „Argentum“ galerijos vitrinas, neramu dėl iškylančio klausimo: ką veikti dailėtyrininkams parduotuvėje?

Kęstutis Stanapédis. „Kažkas tokio“

Augustinas Savickas nesustoja

Dešimt tapybos metų

Kristina Stančienė

Savicko paveikslų galerija ir joje įsikūrusi dailės mokykla švenčia 10 metų veiklos jubiliejų. Ta proga vasario 19 d. galerijoje atidaryta profesoriaus, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Augustino Savicko naujesnių kūrinių ir dailės mokyklos mokinų darbų paroda.

Pasak galerijos vadovo Raimundo Savicko, parodoje norėta parodyti tai, kai galerijos veikloje svarbiausia. A. Savicko drobės – tarsi tapybos tradicijų tēstinumo atspindys, atsekamas daugelyje čia rengiamų parodų (galerijoje paprastai eksponuojama tapyba). Tuo tarpu edukacinė galerijos veikla per dešimt metų subūrė tam tikrą bendraminčių grupę. Žvelgiant į mokinų darbus, akiavaizdu, kad kai kuriems Savickų mokiniams dailės dalykų

pamokos – tiesiog malonus laiko leidimo būdas, nesiekiant peržengti mėgėjiškos kūrybos ribų. Tačiau kitus jos paskatino rinktis profesionalias meno studijas aukštosiose mokyklose. Beje, šioje mokykloje mokosi suaugę žmonės, dažniausiai – dirbantys, jau turintys tam tikrą profesiją, pomėgius, interesus.

Nors šiandien svarbesniųjų Vilniaus galerijų veikla, ko gero, ne tiek specializavosi, kiek išsiširkia projektu mastais, parodų pobūdžiu, ši galerija taip pat yra daugmaž atradusi savo specifiką. Tai dažniausiai nuosaikios, solidžios tapybos parodos, paprastai – lietuvių menininkų kūrybos personalinių pristatymai. Pirmaisiais gyvavimo metais ramioje P. Klimo gatvėje Naujamiesčio įsikūrusi galerija surengė nemažai įdomių parodų – tai Egmonto Bžesko, Astos Rakauskaitės,

Augustinas Savickas. „Dvi moterys“. 2008 m.

Eglės Ridikaitės, Solomono Teitelbaumo, Jolitos Skėrytės, Ričardo Bartkevičiaus ir daugelio kitų žinomų menininkų ekspozicijos. Galerijos veiklos, parodų lygio kartelė iš pat pradžių kaip reikiant kilstelėjo menotyriminkas Alfonsas Andriuškevičius, kuravęs pirmąsias pa-

rodas, dėstęs galerijos mokykloje, rengęs įdomius diskusijų vakarus. Vėliau, persikėlus į Vilniaus gatvę, bent jau mano subjektuva nuomone, galerija tarsi kick „prito“, nors parodos čia rengtos nenutrūkstamai, nuolat veikė ir dailės mokykla.

Įsikūrusi nedidelėse, kamerinėse patalpose Trakų gatvėje, galerija su nauju įkarščiu kibo į parodų renigimo darbą. 2009 m. suorganizavo keletą Augustino Savicko tapybos parodų, pažymint tapytojo 90 metų jubiliejų, išleistas ir pastaruju keliu dešimtmečių menininko kūrybą apibendrinantis albumas „Senojo tapytojo dienoraštis“, tame publikuojami taip pat ir A. Savicko memuarai. Tapybos parodos čia reguliarai rengiamos ir toliau – atrodo, dešimt tapybos metų galerijai tapo rimta patirtimi, teikiančia impulsų tolesnei veiklai.

Premiere league

Heniko Natalevičiaus tapybos retrospekyva „Pamėnkalnio“ galerijoje

Kęstutis Šapoka

Pirma mintis – nieko naujo. Antra – o ką reiškia „naujumas“ arba „originalumas“? Bendresnis paaškinimas būtų tokis – tai vartotojų vi suomenės sukurtā sistema, kuriuoje dailininkas (kaip ir kitų paslaugų sferos atstovai) yra nuolat priverstas rinkai pateikti ką nors nauja, kas dažnai tapatinama su originalumu ir unikalumu. Būna šiokios tokios trinties. Kartais rinka paskui save tempia neatsilikt bandančius dailininkus. Kartais dailininkai, intuityviai nujausdami artėjančias permainas, pasiūlo naujų prekių, kurie rinka dar kurį laiką nesuvokia. Taip atsiranda nepripažinti, tragiski likimo genijus (Vincent'o van Gogo, Paulo Gauguino etc.) mitas. Būna taip, kad pasiūla atitinkama paklausa, dailininkas atranda nišą, kurioje vertinamos jo prekės ir tada turime sekmingos finansinės ir simbolinės karjeros pavyzdžių (Andy Warhol, Gedimino Jokūbonio, Augustino Savicko, Jeffo Koonso, Damieno Hirsto etc.).

Kai šie rinkos dėsniai internalizuojami, „naujumo“ arba „originalumo“ ir „unikalumo“ (rinkos) są-

vokomis nejučia ima mąstyti tiek dailininkai, tiek vertintojai, neprisklausomai nuo socialinės padėties, taigi net tie, kurie iš tiesų nieko nėlemia. Tada susiformuoja „metafizinis“ originalumo arba genialumo mitas, t.y. nesąmoningos nuostatos. Kitaip tariant, tiek dailininkams, tiek žiūrovams, tiek dailės kritikams naujumas ir originalumas tampa vi diniai imperatyvai, formuojančiai atitinkamą elgseną, matymą ir vertinimą.

Tiesa, Lietuvoje tokis mąstymas rečiau susijęs su tikra rinka ir dažniau suvokiamas kaip simbolinė rinka (garbė, išskirtinumo jausmas, sa kinys dailės istorijos vadovėlyje etc.). Kita vertus, nors egzistuoja ryšys tarp rinkos ir simbolinės rinkos, jis nėra proporcings ar tiesioginis. Rinkos ir simbolinės rinkos (sakykime, dailės kritikos, menotyros diskursu) vertė gali kardinaliai skirtis.

Taigi vertindami parodą „naujumo“ kategorijomis, iš tiesų vertiname vienos klišės atitinkamą kitomis (arba parodą lygiuojame pagal savo mąstymo klišes), ne auga. Šiuo atveju reikėtų paieškoti kokio kito atspirties taško.

Yra vertinimo būdas, susijęs su

rinka ir žaidimu pagal tam tikras taisykles. Pavyzdžiu, žinodami futbolo taisykles, galime žavėtis tais, kurie pagal tas taisykles sugeba žaisti meistriškai, o kai kurie ir kurti še devrus. Jei futbolininkai staiga pradėtų žaisti pagal krepšinio taisykles arba tiesiog nepaisydami futbolo taisyklių, kiltų chaosas. Štai Diego Maradonos 1986 metų pasaulio futbolo ketvirtfinalyje prieš Anglijos rinktinę ranka įmuštas (ir iškaitytas) įvartis aptarinėjamas iki šiol kaip vienas prieštaragingiausiu nutikimų futbolo istorijoje...

Meno pasaulyje tokios taisyklių laužymo praktikos, galima sakyti, netgi paverstos norma. Tiesa, parodokas tas, kad tokis „anarchizmas“ kartais atima žaidimo intrigą ir grožį, ir tampa beprasme rutina. Kad ir kaip ten būtų, kalbėdami apie Henriką Natalevičių turime omenyje gana stabilias ir nusistovėjusias, tradicines žaidimo taisykles ir jų nulemtus vertės svertus.

Galime, pavyzdžiu, sakyti, kad Anglijos (ar kitų Vakarų Europos, Pictų Amerikos šalių) futbolo *Premiere league* yra tam tikrų taisyklių visuma, metafizinė erdvė, kurioje savo meną kuria daugybė talentingu asmenybių. Galime kalbėti apie dabar kurančių Peterio Crauchio, Wayne'o Rooney, Cristiano Ronaldo, Nicolaso Anelkos ir kitų genijų stilium. Pagaliau galime net kalbėti apie mūsiškių sovietmečio Vilniaus „Žalgirio“ futbolininkų-menininkų Valdo Ivanauską, Armino Narbekovą, Viačeslavą Sukristovo etc. stilium...

Šiuo atveju naujumo sąvoka pakiciama efektyvumo ir stabiliumo kategorijomis arba, kitaip sakant, ištirpinama jose. Žinoma, mūsų tautinės koloristinės tapybos (pradėdant „Ars'u“) pasaulėlis (ar tradicija) kur kas mažesnis ir meniniu įtaigumu negali rungtis su kokia *Premiere league*, bet vis dėlto galioja panašūs dėsniai – tam tikrų žaidimo taisyklių (spalvinės klausos, spalvinės kalbos, stiliaus etc.) visuma ir žaidimas šios visumos ribose, kartu savo talentu sukuriant naujų, netikėtų tų taisyklių atspalvių.

Kronika

Mindaugas Navakas VDA Kostiumo dizaino katedros galerijoje

Šių metų vasario 22–kovo 3 dienomis VDA Kostiumo dizaino katedros galerijoje (Maironio g. 3) menininkas Mindaugas Navakas pristato parodą „Popieriukai ir dangteliai“. Čia pirmą kartą Lietuvoje greta naujausių menininko skulptūriniai objekti, sukonstruotų iš perkurtų fajansinės sanotechninės įrangos, keraminių indų ir kasdienybės daiktų, rodomi videodarbai „Popieriukai ir dangteliai“ bei „Eror“.

Reaguodamas į pas mus įsiaknijantį daiktikumo kultą Navakas, kaip skulptorius – tūrių ir erdvų architektas, sutelkia dėmesį į perkūrinėjimo procese užsimenzgantį pa-

Kalbant konkrečiai apie Henriką Natalevičių, kaip tik tinka efektyvumo ir stabilumo kriterijai (efektyvumo ir efektinumo dažniau tikimasi iš puolėjų, stabilumo – iš gynėjų), nes šis menininkas beveik nesikeičia, tačiau tai ir yra pagrindinė jo kūrybos vertė. Natalevičius nėra iš tų, kurie preke (dažniau – simbolinė) paverčia nuolatinės kaitos ir atsinaujinimo įvaizdį, nesiverčia per galvą, žūtbūt bandydamas iš-

(mūsų tautinės koloristinės tapybos tradicijos), lygoje ir tebėra vienas stabiliusiu šios lygos žaidėjų, nepaisant to, kad jau priskiriamas prie veteranų. Ko gero, Natalevičius priklauso vienai stabiliusiu ir profesionaliausiu mūsų „Ars'o lygos“ žaidėjų kartai, nes ir jo kolega Mindaugas Skudutis jau keletą dešimtmeciu „žaidžia“ taip pat efektyviai ir profesionaliai. Toks pat stabilus profesionalumo ir kūrinių vertės prasme

Henrikas Natalevičius. „Prie stalo“. 2008 m.

buvo ir a.a. Raimondas Sližys.

Čia įsivelia šiokia tokia painiava, nes Henrikas Natalevičiaus kūrinių vertė (kainos) smarkiai atsilieka nuo simbolinės vertės mūsų koloristinės tapybos lygoje. Kita vertus, juk ir Narbekovas ar Ivanauskas, net žisdami užsienio klubuose, uždirbdavo ne itin daug, jei lyginame su Vakarų žvaigždėmis. Žinoma, ir mūsų vietinė aukščiausioji futbolo lyga neprilygsta kokios An-glijos ar Vokietijos lygiui...

Bet kokiu atveju, sunkmečiu ir dar vietiniam mūsų kontekste ir tokias kainas galime laikyti pakankamomis. Kitaip tariant, raginčiau nupirkti visus parodos kūrinius, nes už gana nedidelę kainą įsigytis aukštą lygi, aukštą statusą ir laiko patikrintą stilium, o ne kokį trečiarūšį šlamštą. Henrikas Natalevičiaus tapyba – žaidimas, kuris iš tiesų vertas kelis kartus augiau.

Henrikas Natalevičius. „Veidrodis“. 1989-1990 m.

Ekspozicijos fragmentas

A. BALTENO NUOTR.

sirinktos aplinkos ir asociatyvių kultūrinės kūrinių prasmų bei aktyvių plastinių tūrių dialogą. Jo esmėje glūdi metafizinės grėsmės, egzistencinio nerimo ir nerimtumo, ironi-

jos jungtis. Mat kaskart įveikdamas kūrybinius ir gamybinius iššūkius autorius siekia „trupučio smagumo sau“ ir žiūrovams.

„7MD“ INF.

Solidarus kinas

Jubiliejinės Berlinalės laureatai

Živilė Pipinytė

Paskutinėmis jubiliejinės Berlinalės dienomis pamačiau porą konkurso filmų, kurie nustebino pa- prastumu ir išmintimi. Tai mažo (jei ne minimalaus) biudžeto, kameriški filmai, tokie, kokius būtų galima kurti ir Lietuvoje, jei mūsų kino kūrėjai turėtų daugiau idėjų ir mažiau pretenzijų nustebinti pasaulį. Argentinietės Natalios Smirnoff „Dėlionės“ („Rompecabezas“) herojė Marija – namų šeimininkė, vyro žmona ir dvių suaugusių sūnų motina. Ją pamatome jau pirmuojo filmo epizoduose, kai ji nešioja indus, siūlo svečiams maistą, renka šukes triukšmingame vakarėlyje. Prie nieko neprisėdama, bet visiems patarnaudama, ji nuolat kuičiasi virtuvėje, o paskui atneša svečiams tortą, ant kurio viena žvakutė ir skaičius „50“. Tik tada paaiškėja, kad triukšmingas vakarėlis yra jos gimtadienis šventė.

Filmo pradžioje kamera filmuoja aktorę Marią Onetto iš labai arti, tarsi pabrėždama jos gyvenimo ankstumą – mažas butukas, mažos problemos, maži žmonės. Ta klaustrofobiška erdvė, be abejos, slegia ir Mariją. Bet ji rado išeitį – dėlionių. Ji jas dėlioja kasdien. Pomėgis taupo vyro ir sūnų pašaipų objektu. Vieną dieną Marija pasiryžta pa-skambinti skelbimą dėlionių par-duotuvėje pakabinusiam ponui Robertui. Jis ieško kandidatų dalyvauti dėlionių čempionate. Taip Marija pirmą kartą ižengia į kitą, iš pradžių svetimą pasaulį. Erdvė aplink ją ima plėstis. Kamera rodo ne tik Marijos veidą ar jos kūno dalis, bet ir vi-są figūrą. Senamadiška nedrasi Marija pasirodo besanti puiki žaidėja

„Medus“

Delepine'o bei Gustave'o Kerverno filmas „Mamutas“ („Mammuth“). Jo herojus – šešiasdešimt penkerių skerdyklos darbininkas, pramintas Mamutu (Gerard Depardieu). Filmo pradžioje bendradarbiai ji išlydi į pensiją, bet netrukus paaiškėja, kad prancūziškai „Sodrai“ stinka įrodymu, jog jis tikrai dirbo visą savo gyvenimą, ir žmonos (iš filmo „Serafina“ pažištama Yolande Moreau) paskatintas Mamutas leidžiasi į kelionę, apžer- gės seną motociklą, kad gautų trūkstamus dokumentus iš buvusių darbovičių. Mamutas yra mažakalbis, bet daug ir nereikia, kad supras-tumei, koks buvo jo gyvenimas. Jis labai lengvai susigalvos kiekvienas žiūrovas, kartu su Mamutu apsilankęs kapinėse (duobkasy), įtartina-me bare (apsaugininkas), klajojan-čiamė atrakcionų parke, gamykloje, vynuogyne... Režisieriai pasirinko kelio filmo žanrą, bet kartu tai filmo herojus grįžamas į praicių, susitikimai su giminėmis (pakvausiuo- dukteręčiai, kuriančią skulptūras iš išmestų žaislų ir daiktų, suvaidino madinga menininkė Miss Ming), se-

mas apie laisvę. Apie tai, kad visi darbai riboja žmogaus saviraiškos ir laisvės galimybes, kad niekad ne-vėlu pagaliau pradėti gyventi savo gyvenimą. Depardieu herojus filmo pabaigoje laiko brandos egzaminą ir kuria eiles. Jis yra laisvas ir lai-mingas. Jo nebepersekcija jokie fantomai. Manau, kad Depardieu tai dar ir labai asmeniškas filmas, nes jis skirtas prieš keleivius metus mirusiam aktoriaus sūnui Guillome'ui – aistringam motociklų ir lais-vės gerbėjui. Tai tarsi atsisveikini-mas su sūnumi.

Kad filmą kūrė laisvi žmonės, bu- vo galima iš tikinti ir per spaudos konferenciją, ir per fotosesiją. Užuot rimtai ir tvarkingai pozavę fotografams, režisieriai sudainavo „Marseljetės“ kupletą, o Depardieu su Moreau sušoko liaudišką rateli.

Festivalio žiuri šie filmai nesudo-mino, nors jos sprendimas buvo ir gana netiketas, ir netradiciškas. Ži-noma, visi tikėjosi, kad žiuri pirmi-ninkas Werneris Herzogas palaikys autorinius, nekomerciškus, origina-lius filmus. Per spaudos konferen-ciją jis net užsiminė, jog festivali-privalumas yra tas, kad juose gali pamatyti lietuviškų ir čekiškų filmų. Sprendimas skirti pagrindinį prizą „Auksinį lokį“ turkų režisieriaus Semio Kaplanoglu filmui „Medus“ („Bal“) buvo netiketas, nes filmas, nors ir palankiai sutinktas, vis dėlto nebubo tarp favoritų. Tai tre-cia režisieriaus trilogijos apie mažą berniuką Jusufą dalis. Berniukas mikcioja, jam sunkiai sekasi mokykloje skaityti, bet pašnibždomis jis gali kalbėtis su tévu – laukinio me-daus rinkėju. Tévas renka medų di-žiuliame miške (filmuota nepa-prastai išpūdingose ir, matyt, turistų dar neatrastose kalnų vietovėse šalia Juodosios Jūros), kuris primena stebuklingą pasaką ir mitų mišką. Berniukas dažnai eina į mišką su té-vu – tai ir yra tikrosios gyvenimo pa-mokos. Filmas prasideda kadrailis, kuris tarsi išémintis filmą – milžiniško medžio šaka, prie kurios tévas prisitvirtino virę, lūžta. Pabaigoje berniukas sužino apie dingusio tévo mirtį. Režisierius tiksliai nenu-brėžia berniuko prisiminimų, sap-nų ir tikrovės ribos. Tai filmas apie pasaulio, savęs, meilės pažinimą.

Apie mirties iniciaciją. Jo ritmas lė-tas, kdrai statiski, tad svarbiau yra pasaulio, jo grožio ir paslapčių me-

ditacija, kurią režisierius nekyriaus-susieja su maldomis ir religiniais ri-tualais, kai moterys meldžiasi din-gus berniuko tévui. Filmas nuošir-dus, poetiškas, kontemplatyvus. Kita vertus, po jo paklausiau savęs, kick tokį poetiškų filmą apie mažus berniukus, atrandančius pasau-lį, jau teko matyti, bet tai, kad pagrindinis vieno svarbiausiu pasaulijų festivalių prizas atitekto bū-tent tokiam kameriškam, minimalistiškam, jokių naujuų technologijų, triukų nenaudojančiam filmui, tik-rai nėra blogai.

Mažieji žmonės

Kritikų favoritas nuo pat festiva-lio pradžios – rumunų debiutanto Florino Serbano filmas „Jei noriu švilipti, švilipti“ („Eu cand vreau sa fluer, fluer“) gavo antrą pagal svar-bą Didžiųjų prizų ir Alfredo Bauerio prizą novatoriškiausiam festivalio filmui. Pasakojimas apie dviešimtmetį jaunuolių, kuris kalėjime nori sutrukdyti motinai išsivežti jaunes-nių broliuką į Italiją, yra išminti-na psichologinė studija apie prie-

denyne netoli Čiukotkos, darbuotojus. Sergejus ir Pavelas netrukus turi grįžti namo, bet Sergejui žve-jojant Pavelas priima radiogramą, kurioje pranešama apie Sergejaus šeimos žūtį. Vaikinas bijo pranešti šią žinią. Kai tai įvyksta, prasideda keista dvių vyru kova. Psichologi-nė personažų studija filme itin iti-kinama, nes vyru santykiai plėtojam-i keliuose lygmenyse. Juos daug kas skiria – ir požiūris į darbą, į par-eigą, ir gyvenimo prasmės suvoki-mas. Vyru konflikte galima ižvelgti ir kartu, tévo ir sūnaus konfliktus. Labai svarbus yra ir gamtos moty-vas – ilgas būvimas dviese laukinėje gamtoje atveria žmogaus instink-tus, priverčia jį kitaip pažvelgti į save. Jautriai Čiukotkā nufilmavę Pavelas Kostomarovas buvo apdo-vanotas „Sidabriniu lokiu“ už ge-riaušią operatoriaus darbą. Man šis filmas pasirodė pernelyg tiksliai ap-skaičiuotas festivalinei auditorijai – mislingos rusų sielos, didžiulės erd-vės, baltojosi meškos, finalinis žmo-giškumo triumfas, regis, nepristigo-nieko, kas cilinimas Vakarų žūrovui asocijuojasi su Rusija.

„Kaip aš praleidau šią vasarą“

vartos, blogio ištakas. Priverstas veikti, vaikinas griebias agresijos ir paima įkaitę. Pabaigoje jis suvokia, kad prievara negali būti prasmin-ga. Tai taip pat mažo biudžeto, do-kumentišku stiliumi nufilmuotas kūrinys. Konkursinėje programe dominavo herojai, kurie ką tik iš-ėjo į kalėjimo. Benjamingo Heisen-bergerio filmo „Plėšikas“ („Der Rauber“, Austrija, Vokietija) herojus – maratono bėgikas, išsėjęs į ka-lėjimo, vėl ima plėsti bankus. Ne tam, kad praturtėtų – tai treniruo-čių dalis. Filmui apie vidinę tuštu-mą, susvetimėjimą vis dėlto pristi-gio išraiškingesnio herojaus, kuris pateisintų režisieriaus kuriamą ki-no metaforą.

Dar vienas festivalio kritikų fa-voritas – rusų režisieriaus Aleksejaus Popogrebskio filmas „Kaip aš praleidau šią vasarą“ („Kak ja pro-viol etim letom“ – originalo pavadinime samoninguai padaryta klaida) – tai dviejų aktorių filmas. Neatsitiktinai Sergejus Puskelapis ir Grigorijus Dobryginas pelnė „Si-dabrinius lokius“ už geriausią vyro vaidmenį. Jie suvaidino du meteo-rologijos stoties, stovinčios pasau-lio pakraštyje, saloje Arkties van-

„Dėlionė“

ir net išgyvena meilės nuotykį su sa-vo treneriu. Kartu su Robertu ji lai-mi visus konkursus ir net pagrindinį prizą – kelionę į Vokietiją, pasaulio čempionatą. Ar ji pasinaudos ta galimybe, filmo pabaigoje taip ir neaišku. Bet kad Marija pa-juto savo vertę ir laisvęs skonį, kad pati gali spręsti, kaip jai gyventi toliau, akivaizdu. Paskutiniuose kadrus, Marija sėdi didžiuliame lauke, žiūri į dangų, valgo obuoli ir akivaizdžiai džiaugiasi savo laisve.

Apie laisvę ir prancūzų Benoit

nais draugais. Visą tą kelią Mamutą lydi fantomas – žuvusi jo pirmoji meilė (Isabelle Adjani).

„Mamutas“ nufilmuotas kažko-kiuje neįtikėtinai grūdėtoje juoste-je, bet per spaudos konferenciją re-žisieriai išsklaidė vieno kolegos įtarimus, esą tai „Super 8“. Pasak jų, tai jau seniai net fotografų ne-benaudojama apverčiamą juosta, ir šis filmas – pirmas iš paskutinių tokis kino istorijoje. Bet toks specifiškas vaizdas (dažnai „paplaukęs“, neryš-kus) subtiliai paryškina pagrindinę filmo mintį, nes „Mamutas“ – tai fil-

NUKELTA | 9 PSL.

Už šunis (ir kates taip pat)

Krėsle prie televizoriaus

„Tradiciskai aštrus matomas būdingas asmenims, turintiems polinį depresiją. Jis apibūdinamas kaip radikalus atsisakymas angažuotis į tai, kas domina daugumą žmonių, ir pasireiškia pirmiausia nesidomėjimu klausimais, kurie, reikia pripažinti, iš tikrujų nėra jdomūs. Tai galima įsivaizduoti žmogų, kuris yra įsimylęs, nors jis ir kankina depresija. Bet visiškai neįmanoma įsivaizduoti žmogaus, kuris apimtas depresijos ir kartu dar yra patriotas.“ Isiklausės į šį Michelio Houellebecqo teiginį, nusprendžiau pabėgti nuo visko – tautos šventės, kiekviename kampe šmékšiojančiu žiemos olimpiados vaizdų (sarašą galėčiau testi) ir tiesiog pasimėgauti šviežiomis kvepiantimi stombinių. Jūra gydo, o žiema pernelyg užsitęsė, tad, manau, mane suprantate.

Tačiau nuo savęs pabėgti sunku, greičiausiai neįmanoma. Grįžau namo ir vėl įsijungiau televizorių. Olimpiada nesibaigė, bet kelis dėmesio vertus filmus radau. Svarbiausiai šios savaitės filmu – Errollo Morriso 2004 m. „Oskar“ už geriausią dokumentinį filmą apdovanotą „Karo rūką“ – TV3, suprantama, parodys gilią naktį (28 d. 1.30). Bet tikras kinas visada reikalauja aukų. Šis filmas – tai Amerikos istorija, pamatyta buvusio JAV gynybos sekretoriaus Roberto S. McNamaros akimis. Mano bendraamžiai bei vyresni už mane, be abejo, prisimena, kad ši pavardė sovietų propagandininkų lūpose visada skambėjo kaip keiksmazodis. Iš tikrujų tai viena įtakingiausių ir kontroversiškiausių 7-ojo ir 8-ojo dešimtmecčių pasaulyje politikos figūrų. Filme McNamara analizuojama svarbius XX a. ivykius – Tokijo bombardavimą 1945-aisiais, Karibų krizę, karą Vietnamui... Morrisui tai galimybė papabandyti suvokti vyriausybų sprendimus, jų psichologiją ir motyvus, kurie skatiniai tas vyriausybes siuštį žmones kariauti. Režisierius bei filmo herojus padeda su-

vokti ir valdžios, ir jos strategijos problemas. Kaip ir dažnas Morriso (jo šaknys, beje, Lietuvoje) filmas, ir šis – tai esė apie karą ir didžiosios istorijos prigimtį, juolab kad McNamara tikrai yra privilegijuotas istorijos liudininkas. Kiels iš vargingos šeimos, Berklio ir Harvardo universitetų auklėtinis, „Ford Motor Company“ prezidentas, jis buvo JAV prezidentų Johno Fitzgeraldo Kennedy ir Lyndono Johnsono gynybos sekretorius, vėliau – Pasaulio banko direktorius. Morrisas pats išsainaudojęs ir gausiais archyviniais dokumentais, nors svarbiausia, žinoma, McNamaros interviu.

Morrisas yra diplomuotas istorikas – studijavo Prinstonu, Berklio ir Viskonsino universitetuose. Pirmą dokumentinį filmą „Dangaus vartai“ jis sukūrė 1978 m., perskaityę „San Francisco Chronicle“ straipsnį apie gyvūnų kapines. Antras filmas „Vernonas, Florida“ (1981) pasakojo apie ekscentriškus Amerikos piešių miestelio gyventojus. 1988 m. Morrisas sukūrė vieną kontroversiškiausią savo filmų „Plonytė mėlyną liniją“ – vienintelį Amerikos istorijoje prisdėjusį prie nuteisto mirti žmogaus išteisinimo. Morriso filmai-portretai visada griauna populiariausio dokumentikos žanro tradicijas. 1992 m., „Trumpoje laiko istorijoje“ jis pasakojo apie genialų fiziką Stepheną Hawkingą. 2000 m. filmo „Ponas Mirtis“ („Mr. Death“) personažu tapo mirties bausmės vykdymo įrangos gamintojas. Prieš porą metų Berlyno kino festivalyje apdovanota „Standartinė veikimo procedūra“ (2007) – apie Abu Graibo kalėjimą Irake ir paprastus amerikiečius, kankinius kalinius ir tuos kankinius fotografas. Atsiimdamas „Karo rūko“, „Oskarą“, Morrisas sakė: „Jei žmonės akimirkai sustos ir sumistys apie mano filmo idėjas ir klausimus, tai gal man pavyko pasiekti kažką gera.“

Dar vienas filmas, perkeliąs į Kennedy laikus, tiksliau, keliai sa-

vaites prieš jo nužudymą Dalase, – Clinto Eastwoodo „Tobulas pasauolis“ (LNK, šiānakt, 26 d. 00.35). ...1963-ieji, Tekساسas. Vagis ir recidyvistas pabėgo iš kalėjimo kartu, nors akiavaidžiai nelabai mėgsta vienas kitą. Pabėgimo naktį jie pagrobė berniuką. Bėgliai persekoja policininkai, jiems vadovauja kitas filmo herojus (Clint Eastwood), kadaise prisdėjės prie to, kad vienas pabėgėlių Bačas (Kevin Costner) atsidurė nepilnamečių pataisos kolonijoje. Pavojingoje kelionėje mažasis Filipas tampa Bačo draugu. Jie kažkuo panašūs – abu augo be tévo, Filipas dar ir tarp Jehovahs liudytojų. Bačas nori iš Tekasso nusigauti į Aliaską, kur gyvena jo tévas. Man regis „Tobulas pasauolis“ – vienas geriausiai Eastwoodo filmų. Jis rodo pasaulį, kuriame agresija atsiranda ten, kur nėra mieles. Filmo pavadinimas, nostalgiski rudeniai peizažai ironiškai pabrėžia šią mintį.

Režisierė Kathryn Bigelow dabar visų dėmesio centre. „Oskar“ nominacijos, BAFTA prizai, „Išminuotojų būriu“, manau, paskatins dar kartą pasižiūrėti 2001 m. vasarį Maskvoje kurtą jos filmą „K-19“ (BTV, kovo 1 d. 21.30). Jis nukels į 1961-ųjų birželį, kai Atlanto Šiaurėje įvyko pirmojo sovietų atominio povandeninio laivo reaktoriaus avaria. Jis gali sprogti. Kapitonas (Harrison Ford) ir jo pavaduotojas, atsakingas už idėjinį ir politinį jūreivių auklėjimą, turi nuspręsti, kaip pasielgti. Prašyti amerikiečių pagalbos ar sprogti kartu su laivu, žinant, kad ši sprogiama amerikiečiai gali palaikyti sovietų ataka ir pradėti naują pasaulinį karą? Beje, nors titruose ir nerasisite garsaus dramaturgo Tomo Stoppardo pavarde, jis perrašė dalį scenarijaus.

Dar vienas kartojimas, kuris patraukia savo aktorių ansambliu – Emily Watson, Rupertas Everettas, Tomas Wilkinsonas – tai Juliano Felloweso filmas „Viša griaunantis melas“ (TV3, 27 d. 23.40). 2005 m.

sukurta drama pasakoja apie laimingą advokato Džeimso ir jo žmonos Anos šeimą. Jų tobulas gyvenimas be jokių rūpesčių ir skausmų subrya per kelias minutes, kai poros namų tvarkytojos vyras randamas negyvas kaimo kelyje. Iš pirmo žvilgsnio nelaimingą atsitikimą primenančio įvykio tyrimas atskleis daug melo, kuris paradoksaliai ir buvo laimingos advokato šeimos pagrindas.

Apie tokias laimingas poras dažnai rašo ir lietuviški tabloidai,

nių filmų mėgėjams. Ištikimo Tarrantino ginklanešio Roberto Rodriguezo legenda prasidėjo nuo užmenkus pinigus sukurto debiutinio „El Mariachi“ (TV3, 28 d. 24.00). 1992 m. šis pasakojimas apie Meksikos gatvės muzikantą Holivudui atrodė lyg gaivaus oro gurkšnis. Filme vaidino tikri žmonės iš gatvės, jiems režisierius sumokėjo ligoninėje uždirbtais pinigais. Vėliau jis sukurė filmo perdirbinį, kuriame jau vaidino Antonio Banderas.

Būdamas ištikimas šunų mylėto-

„Šuns metai“

negailėdami banalybių ir superlatyvų. Paskui šeimos suyla, ir dienraščiai taip pat patetiskai aprašinėja buvusių sutuoktinių išdavystes, nusivylimus ir kaltinimus vienas kitam. Man tai skaityti nuobodu, bet lietuvių masiškai skaito beviltiškus tabloidus. Todėl, manau, jiems bus įdomus ir Rono Harwardo 1994 m. filmas „Laikraštis“ (TV3, 26 d. 00.05), siūlantis pasižiūrėti, kaip darama žiniasklaida, kokie didžiųjų laikraščių mechanizmai, kaip gyvena žurnalistai, kaip konkuruoja leidiniai. Tai įdomu net ir lietuviškų dienraščių žlugimo laikais, nes antraip tiek jaunu lietuvių nesirinktų žurnalistų profesijos. Nors kartais atsivertęs kokį nors tabloidą pradedu nebesuprasti, ar žurnalistika skirtasi nuo viešųjų ryšių specialybės.

TV3 siūlo nemiegoti ir lengves-

jas negaliu neatkreipti dėmesio į Mike'o White'o 2007 m. filmą „Šuns metai“ (TV3, švakar, 26 d. 22.10). Jo herojė Pegė (Molly Shanon) yra optimizmo kupina sekretorė, nuostabi draugė, kolegė ir sesuo. Ji gyvena kartu su mylimu šuniu. Jo netektis ir keistos aplinkybės pakelčia moters gyvenimą. Sandanso festivalio numylėtinis White'as yra sakęs, kad norėjo parodyti žmones, kurie nebesiklauso vieni kitų, užsidaro ir jaučiasi laimingai ir patogiai kartu su savo šunimis. Suprask, jiems reikia šeimos ir gal net melas būtų geriau už šunį. Kitaip nei režisierius, tokius žmones puikiai suprantu. Kaip ir tuos, kurie laimingi su savo katėmis, nors girdėjau kalbant, kad joss dažnai meluoja.

Jūsų –

JONAS ŪBIS

ATKELTA IŠ 8 PSL.

žmoną, vyras grįžta į Šanchajų, norėdamas mylimąjį išsivežti kartu. Susipažsta su gausiai jos šeima, kaimynais. Situacija iš pirmo žvilgsnio atrodo neįprasta – moters vyras supranta atvykštė norus, jie draugiškai išgérinėja, valgo, gamina maistą, su tévu nebendrauja tik sūnus. Atvykštis vaikšto po miestą, apžiūrinėja naujus milžiniškus pastatus. Gyvenimo tėkmę, smulkūs kasdieniniai įvykiai pamažu įtraukia lyg žiūrėtumei Yasujiro Ozu filmą „Atskirai. Kartu“ esmė gimsta iš personažų buities stebėjimo. Tai filmas apie neišspildymą – jausmų, gyvenimo. Režisierius išvarbu parodyti, kaip yra tradiciniai šeimos ryšiai, dingsta vertybės, o jų vietą užima visai kitas gyvenimo būdas. Naujasis Šanchajus jo filme pilkas, nykus,

prišnerkštas. Gyvybė pulsuoja tik sename kvartale, iš kurio filmo heroinai išsiplėtia į naujų daugiaubutį jau svečiu įvykus. Visai kitokia FIPRESCI prizai apdovanoto danės Pernille Fischer Christensen filmo

„Mamutas“

būtent tokie. Profesionalūs, užkabinantys svarbias temas (daug filmų skirta musulmonų šiuolaikinėje Europoje problemai), bet kartu ir tas temas adaptuojantys, kad viskas būtų suprantama, aišku, nedviprasmiška.

Šiūlytinės informacijos apie Berlinalės laureatus prasidėjo ne „Auksiniu loki“. Pastebėjau, kad visuose pranešimiuose pirma žinia buvo apie Romanui Polanskui pa-skirtą geriausio režisieriaus „Sidabrinis lokis“. Festivalio pradžioje parodytas naujaujasis režisieriaus filmas „Autorius šmékla“ („The Ghost Writer“) tai pat buvo tarp festivalio favoritų. Tai tikrai geras politinis trileris, sarkastiškai atskleidžiantis didžiosios politikos meandrus. Roberto Harris romanu, kurį ekrанизavo Polanskis, heroinas prototipas – britų premjeras, be abejo, Tony Blairas, ir Pierce'as Brosnanas

jis suvaidino puikiai. Apskritai visi filmo aktoriai vaidina gerai, tai, žinoma, režisierius nuopelnas. Polanskis meistriškai susiejo hitčekiską trilerio tradiciją (premiero namai saloje primena bunkerį, itampa auginama nuo pat pirmųjų kadrių, tikslios, iškalbingos detalių, įsimena net antrojo plano personažai) ir šiuolaikinėj žiniasklaidai atvirai paklūstančios (ne tik politinės) kultūros refleksiją. Be abejo, svarbi filmo gaida – nuoširdi režisieriaus neapykanta JAV. Tačiau pirmiausia „Sidabrinis lokis“ Polanskui yra solidarumo su namų areštė įkalintu režisieriumi ženklas. Žmogiškas solidarumas su atstumtaisiais, nuskriaustaisiais, pasmerktaisiais buvo vienas svarbiausiu šių metų Berlinalės konkursinės programos ženklu.

Berlynas – Vilnius

Parodos	Galerija „Akademija“	KAUNAS	Šiaurės Lietuvos kolegijos galerija
VILNIUS	<i>Pilies g. 4/2</i>	M. Žilinsko dailės galerija	<i>Tilžės g. 22</i>
Nacionalinė dailės galerija	nuo III. 3 d. – paroda „Profesoriui Kazui Morkūnui – 85“	<i>Nepriklausomybės a. 12</i>	Dalios Sutkuvienės tapyba
<i>Konstitucijos pr. 22</i> XX a. Lietuvos dailės ekspozicija		Viktoro Oransko dovanotų dailės dirbinių paroda	PANEVĖŽYS
Vilniaus paveikslų galerija	<i>J. Basanavičiaus g. 1/13</i>	iki III. 7 d. – Lietuvos Respublikos plakatų, sukurtų 1918–1930 m., paroda	Dailės galerija
<i>Didžioji g. 4</i>	iki III. 5 d. – Arvydo Gurevičiaus piešinių paroda	iki 28 d. – japonų meno paroda „Japonija toli, Japonija arti“	<i>Respublikos g. 3</i>
Chodkevičių rūmų klasicistiniai interjerai	Vilniaus rotušė	Kauno paveikslų galerija	Dailės dėstytojų paroda „Kvadratas III“
Lietuvos dailė XVI–XIX a.	<i>Didžioji g. 31</i>	<i>K. Donelaičio g. 16</i>	„Galerija XX“
„Francisco Goya. Los caprichos“ (iš Latvijos nacionalinio dailės muziejaus kolekcijos)	Vaidoto Kvašio paroda „Kyliančiai Lietuvai“	iki 28 d. – geriausio metų kūrinio paroda	<i>Laisvės a. 7</i>
Taikomosios dailės muziejus	iki III. 1 d. – Sauliaus Kruopio tapybos paroda „Aiteitis jau buvo“	Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus	Paroda „Ji“
<i>Arsenalo g. 3 A</i>	Teatro, muzikos ir kino muziejus	<i>V. Putvinskio g. 55</i>	Fotografijos galerija
Paroda „Baltų menas“	<i>Vilniaus g. 41</i>	Budistinių ritininių piešinių paroda	<i>Vasaros 16-osios g. 11</i>
Paroda „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų radiniai“	iki III. 3 d. – Vido Drėgovs autorinių kino plakatų paroda	Paroda „Vytis: istorija ir dailė“	Kazimiero Linkevičiaus fotografijų paroda
Paroda „Liublino unija ir jos epocha Jano Mateikos kūryboje“	Savicko paveikslų galerija	A. Žmuidzinavičiaus kūrinių ir rinkinių muziejus	DRUSKININKAI
Lietuvos nacionalinis muziejus	<i>Trakų g. 7</i>	<i>V. Putvinskio g. 64</i>	M.K. Čiurlionio memorialinis muziejus
Naujasis arsenolas	Augustino Savicko ir Savicko dailės mokyklos mokiniai tapybos paroda	Prano Griūšio tapybos darbų paroda	<i>M.K. Čiurlionio g. 35</i>
<i>Arsenalo g. 1</i>	Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos parodų salė	Maironio lietuvių literatūros muziejus	Kazio Šimonio tapybos paroda „Kelionė į slėpinį kraštą“
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija	<i>Šv. Jono g. 11</i>	<i>Rotušės a. 13</i>	PALANGA
Lietuva carų valdžioje	Plakatu paroda „Raidės iš miesto, žodžiai į miestą“	Lietuvių egzodo literatūros apžvalga „Išėjė sugrįžti“; „Antanui Baranauskui – 175“; „Neužmiršamas Vaižgantas“ (Juozui Tumui-Vaižgantui – 140); „Lekia dainos iš jaunos krūtinės“ (Liudui Girai – 125); „Maironio sparno palytėta...“ (Danutei Lipčiūte-Augienė – 95); „Nereikalingas žmogus?“ (Eduardui Mieželaičiui – 90); „Iš laiko etiudu“ (Daijos Molytės tapybos darbų paroda); nuo III. 4 d. – paroda „Žaizdos metafizika“ (Ričardui Mikutavičiui – 75)	A. Mončio namai-muziejus
Lietuvos valstiečių buities kultūra	Senamiesčio menininkų dirbtuvė	Menininkų namai	<i>S. Daukanto g. 16</i>
Kryždirbystė	<i>Totorių g. 22</i>	<i>V. Putvinskio g. 56</i>	Arūno Kulikauskio ir Giedrius Liago fotografijų paroda
Vytauto Kaušinio plakatų ir fotografijų paroda	Paroda „Ketur elementai“	Výtauto Sabatačio medžio drožinių paroda	KĖDAINIAI
Paroda „Gyvenimas virš vandens“	Jeruzalės galerija	Galerija „101“	Janinos Monkutės Marks muziejus-galerija
Senasis arsenolas	<i>Ateities g. 1F</i>	<i>Laisvės al. 53</i>	<i>J. Basanavičiaus g. 45</i>
<i>Arsenalo g. 3</i>	iki 4 d. – Arūno Urnežio tapybos darbų paroda „Kur iškeliauja pasakos...“	Ciklas „Tarp mito ir tikrovės. Vieno paveikslų paroda“. Raimundas Sližys „Dvi figūros ant sofos prie divono“	Fotografijų paroda „Žmogus“
Lietuvos proistorė	„Juškų Gallery“	Lauros Garbštienės paroda „Uogos“	MOLÉTAI
Kazio Varnelio namai-muziejus	<i>Barboros Radvilaitės g. 6 b</i>	KLAIPĖDA	Galerija „Akcija M“
<i>Didžioji g. 26</i>	iki 27 d. – Jono Vaičio (1903–1963) tapybos paroda	Lietuvos dailės muziejaus Prano Domšaičio galerija	<i>Inturkės g. 4</i>
K. Varnelio kūrybos ir kolekcijos ekspozicija	„Lietuvos aider“ galerija	<i>Liepų g. 33</i>	Nijoles Vilutienės grafika
<i>Lankymas antradienį – šeštadienį iš anksto susitarus tel. 279 1644</i>	<i>Žemaitijos g. 11</i>	Algirdo Kliševičiaus (1950–2008) kūrybos paroda „Tarp atėjimo ir išėjimo“	TELŠIAI
Bažnytinio paveldo muziejus	„Lietuvos aider“ galerija	Dailės parodų rūmai	VDA Telšių parodų salė
<i>Šv. Mykolo g. 9</i>	<i>Žemaitijos g. 11</i>	<i>Aukštajii g. 1 / Didžioji Vandens g. 2</i>	<i>Kęstučio g. 3</i>
Bažnytinio paveldo muziejaus eksploracija	iki III. 6 d. – Rimvydo Markeliūno koliažų paroda „Miestas – koliažas – gyvenimo atspindys“	Tarptautinė šiuolaikinio meno biennalė „Jaunieji Europos kūrėjai 2009–2011“	Sauliaus Jankausko fotografijos
„Lietuvos aider“ galerija	Galerija „ARgenTum“	Baroti galerija	Adolfo Andrijausko (1958–2009) paroda
<i>Žemaitijos g. 11</i>	<i>Latako g. 2</i>	<i>Aukštajii g. 3/3a</i>	Spektakliai
iki III. 6 d. – Rimvydo Markeliūno koliažų paroda „Miestas – koliažas – gyvenimo atspindys“	Paroda „Karštoji vitrina – akmeninės širdys“	Algirdo Petruolio tapybos paroda „95“	VILNIUS
LDS galerija „Kairė-dešinė“	VDA tekstilės galerija-dirbtuvė „Artifex“	Kultūrų komunikacijų centras	Nacionalinis operos ir baletu teatras
<i>Latako g. 3</i>	<i>Gaono g. 1</i>	<i>Daržų g. 10 / Bažnyčių g. 4</i>	26 d. 18.30 – A. Adamo „ŽIZEL“.
Gerardo Šlektavičiaus piešinių paroda „Struktūra“	Linos Jonikės paroda „Žaidimai“	Gustės Karkalaitės-Pocevičienės paroda „Antspaudai ir jų paveikslai“	Dir. – V. Viržinis
iki 27 d. – Giedrius Jonaičio kūrybos paroda „Karas“	Galerija „Actus magnus“	Klaipėdos fotografijos galerija	27 d. 18.30 – G. Verdi „TRAVIATA“.
Galerija „Vartai“	<i>Pilies g. 36–44</i>	<i>Tomo g. 7</i>	Dir. – R. Šervenikas
<i>Vilniaus g. 39</i>	iki III. 2 d. – grafikės Editos Suchockytės paroda „Laiškai“	Valentino Juračio fotografijos	28 d. 12 val. – J. Gaižausko „BURATINAS“. Dir. – M. Staškus
Paroda-akcija „Iš dailininkų dirbtuvų“ (peržiūra-nuoma-pardavimas)	„Domus“ galerija	Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka	28 d. 18 val. – L.A. Minkaus „DON KICHOTAS“. Dir. – V. Viržinis
Vilniaus dailės akademija. Dizaino inovacijų centras „Titanikas“	<i>Lukšio g. 32</i>	<i>H. Manto g. 25</i>	III. 4, 5 d. 18.30 – R. Wagnerio „SKRAJO-JANTIS OLANDAS“. Dir. – G. Rinkevičius
<i>Maironio g. 3</i>	Aistės Gabrielišės Černiūtės, Lino Gelumbausko tapybos paroda „Būsenos“	Juozo Vosyliaus tapyba	6 d. 18.30 – P. Čaikovskio „MIEGANČIOJI GRAŽUOLĖ“. Dir. – R. Šervenikas
Danų grafikos paroda „Laiko spaudas“	„Dalių“ galerija	Martyno Knizikivičiaus fotografijos	III. 4, 5 d. 18.30 – R. Wagnerio „SKRAJO-JANTIS OLANDAS“. Dir. – G. Rinkevičius
Mindaugo Navako paroda „Popieriukai ir dangteliai“	<i>Žirmūnų g. 70</i>	ŠIAULIAI	6 d. 18.30 – P. Čaikovskio „MIEGANČIOJI GRAŽUOLĖ“. Dir. – R. Šervenikas
Vilniaus fotografijos galerija	Ingos Dambrauskienės tapyba	Galerija „Laiptai“	26 d. 18 val. – D. Wassermano, J. Dariono, M. Leigh „ŽMOGUS IŠ LA MANČOS“.
<i>Stiklių g. 4</i>	Galerija „Znad Wilii“	<i>Žemaitės g. 83</i>	Rež. – A. Večerskis
iki III. 6 d. – Kęstučio Čepėno fotografijų paroda „Plėšrūnų puotos“	<i>Išganytojo g. 2 / Bokšto g. 4</i>	Sauliaus Dastiko tapybos paroda „Virpesiai“	27 d. 18 val. – R. Cooney „MEILĖ PAGAL GRAFIKĄ“. Rež. – A. Večerskis
„Prospektu“ fotografijos galerija	Jolantos Smečko paroda „Nuspėjamai nenuspėjamos moterys“	Martyno Knizikivičiaus fotografijos	28 d. 12 val. – K. Čiukovskio „DAKTARAS AISKAUDA“. Rež. – E. Jaras
<i>Gedimino pr. 43</i>	Rašytojų klubas	ŠIAULIAI	III. 5, 6 d. 18 val. – PREMJERA! A. Schnitzlerio „10 DIALOGŲ APIE MEILĘ“. Rež. – Y. Ross
Romualdo Požerskio fotografijų paroda „Miražų dosjė“	<i>K. Sirvydo g. 6</i>	Galerija „Laiptai“	Mažoji salė
Šv. Jono gatvės galerija	Laimos Grikštaitės-Kėriėnės grafika	<i>Žemaitės g. 83</i>	27 d. 16 val. – H. Ibseno „MEISTRAS SOLNESAS“. Rež. – Y. Ross
<i>Šv. Jono g. 11</i>	Valstybinio Vilniaus Gaono žydu muziejaus Tolerancijos centras	Sauliaus Dastiko tapybos paroda „Virpesiai“	28 d. 16 val. – A. Škėmos „SAULĖTOS DIENOS“. Rež. – R. Kudzmanaitė
Vilmos Vasiliauskaitės tapybos paroda „Laukimas“	<i>Naugarduko g. 10/2</i>	Arūno Vasiliauskių piešinių paroda „Plenerų trupiniai“	III. 2 d. 18 val. – M.F. Marsot „LAUKIM SKAMBUCIÖ“. Rež. – V. Masalskis
Lietuvos dailininkų sajungos parodų salė	Nuolatinė ekspozicija „Išsigelbėjės Lietuvos žydu vaikas pasakoja apie Šoa“	Dailės galerija	3 d. 18 val. – „ANTIGONĖ“ (pagal Sofoklij). Aktorės B. Mar monospektaklis
<i>Vokiečių g. 4/2</i>	Lenkų dailininko Wieslawo Rosochos grafikos darbų paroda „Nebulyus kinas“ („Margas paukštis“)	<i>Vilniaus g. 245</i>	4 d. 18 val. – F. Dostojevskio „NUOLANKIOI“. Rež. – V. Masalskis
Romano Borisovo akvarelių paroda	Vilniaus kolegijos Dizaino ir technologijų fakulteto meno galerija	Abrahamo Hadado (Paryžius) litografijų paroda „...ne vien moterys“	5 d. 18 val. – P. Siškindo „KONTRABOSAS“. Rež. – V. Masalskis
Pamėnkalnio galerija	<i>Gerosios Vilties g. 19</i>		
<i>Pamėnkalnio g. 1/13</i>	Valentino Antanavičiaus asamblija		
iki III. 3 d. – Henrico Natalevičiaus tapyba			

Nuoširdžiai užjaučiame
okino režisierių
Stanislavą KOPAJEVĄ
dėl mamos mirties.
LIETUVOS KINEMATOGRAFININKŲ
SAJUNGA

Raganukės teatras	28 d. 18 val. – R. Toma „AŠTUONIOS MYLINČIOS MOTERYS“. Rež. – N. Mirončikaitė
27, 28 d. 13 val. – „SKRAIDANTYS MEŠKIUKAI“	
27 d. 12 val. – „MIEGANČIOJI GRAŽUOLĖ“	
27 d. 17 val. – „KARLSONAS IR MAŽYLIS“	
28 d. 10 val. – „ANGELŲ PASAKA“	
28 d. 12 val. – „VILKO IR LAPĖS „DRAUGYSTĖ“	
28 d. 17 val. – „KATINÉLIS IR GAIDELIS“	
„Elfų teatras“	
27 d. 18 val. – „TU ŠIANDIEN DAR NEVERKEI, KALE, ARBA TIKROJI EGLĖS, ŽALCIŲ KARALIENĖS, ISTORIJA“	
KAUNAS	
Kauno valstybinis dramos teatras	
26, III. 3 d. 18 val. <i>Ilgiojoje salėje</i> – B. Srbjanovič „SKÉRIAII“	Rež. – R. Atkočiūnas
27 d. 19 val. <i>Mažojoje scenejoje</i> – G. Adomaitytės „BALTA KATÉ JUODOJE ALIASKOJE“	Rež. – A. Lebeliūnas
27 d. 18 val. <i>Perktojoje salėje</i> – A. Milliero „VISI MANO SŪNŪS“	Rež. – J. Vaitkus
27, 28, III. 7 d. 15 val. <i>Ilgiojoje salėje</i> – I. Paliulytės „LIŪDNAS DIEVAS“	Rež. – I. Paliulytė
28 d. 18 val. <i>Tavernos salėje</i> – I. Hagerup „STIKLINÉ ARBATOS SU CITRINA“	Rež. – D. Juronytė
28 d. 17 val., III. 4 d. 18 val. <i>Tavernos salėje</i> – J. Smuilo „SVĒCIOUSE PAS PULKININKO NAŠLE“	Rež. – D. Juronytė
5 d. 18 val. <i>Ilgiojoje salėje</i> – T. de Fombelle „ŠVTURYS“	Rež. – G. Varnas.
6 d. 12 val. <i>Ilgiojoje salėje</i> – I. Paliulytės „ANDERSEN GATVĖ“	Rež. – I. Paliulytė
6 d. 18 val. <i>Tavernos salėje</i> – T. Guerra „KETVIRTOJI KEDĖ“	Rež. – R. Atkočiūnas
Kauno muzikinis teatras	
26 d. 18 val. – J. Strausso „NAKTIS VENECIJOJE“	Dir. – J. Geniušas
27 d. 18 val. – K. Millöckerio „STUDENTAS ELGETA“	Dir. – V. Visockis
28 d. 12 val. – „SNIEGO KARALIENĖ“	Dir. – J. Janulevičius
28 d. 18 val. – G. Rossini „SEVILIJOS KIRPĖJAS“	Dir. – J. Janulevičius
III. 4 d. 18 val. – I. Kálmáno „BAJADERĖ“	
Dir. – J. Janulevičius	
5 d. 18 val. – F. Leháro „PAGANINIS“	Dir. – J. Geniušas
6 d. 18 val. – J. Kanderio, F. Ebb, J. Mastero „KABARETAS“	Dir. – J. Geniušas
Kauno mažasis teatras	
26 d. 19 val. – A. Dilytės „LAUROS KOSMOSAS“	Rež. – A. Dilytė
27 d. 18 val. – „SU NAUJAISIAIS METAIS, ANAI!“	Rež. – D. Rabauskas
28 d. 12 val. – A. Dilytės „SIDABRINIS FÉJOS ŠAUKŠTELIS“	Rež. – A. Dilytė
28 d. 18 val. – „MOKÉK – DUOSIU“	(pagal G. Gugevičiūtės pjesę „Labas gyvenimas“)
Rež. – V. Balsys	
III. 5 d. 19val. – V. Balsio „ŽMOGUS MEDYJE“	Rež. – V. Balsys
Kauno valstybinis lėlių teatras	
27 d. 12 val. – „ŽALIAS ŽALIAS OBUOLIUOKAS“	Rež. – A. Lebeliūnas
28 d. 12 val. – „DVI PADŪKELĖS PELYTIŠE“	Rež. – E. Piotrowska
III. 6 d. 12 val. – „UŽBURTOS PILIES PASLAPТИS“	Rež. – O. Žiugžda
6 d. 14 val. – „MEŠKIUKO GIMTADIENIS“	Aut. ir rež. – R. Bartninkaitė
KLAIPÉDA	
Klaipédos valstybinis muzikinis teatras	
5 d. 18.30 – R. Paulso „SESUO KERÉ“	
6 d. 18.30 – klasikinės muzikos koncertas.	Dir. – A. Vikulovas
ŠIAULIAI	
Šiaulių dramos teatras	
27 d. 18 val. – PREMJERA! I. Vyrypajevė „VALENTINŲ DIENA“	Rež. – L. Vaskova

28 d. 18 val. – R. Toma „AŠTUONIOS MYLINČIOS MOTERYS“. Rež. – N. Mirončikaitė	Šv. Kotrynos bažnyčia
PANEVĖŽYS	26 d. 19 val. – koncertas „Šokis su akmenimis“. Dalyvauja choras „Jauna muzika“ ir mušamujų grupė
J. Miltinio dramos teatras	
26, III. 6 d. 18 val. – S. Šaltenio „DUOKIŠKIO BALADĖS“	Rež. – A. Pociūnas
27 d. 18 val. – E.E. Schmitto „PALEISTUVIS“	Rež. – P. Gaidys (Klaipédos dramos teatras)
28 d. 18 val. – J.B. Molire'o „SKAPENO KLASTOS“	Rež. – R. Teresas
III. 5 d. 18 val. – M. Zalytės „MARGARITA“	Rež. – A. Keleris
MARIJAMPOLĖ	VIENIAUS B. Dvariono muzikos mokykla
Dramos teatras	III. 1 d. 16 val. – koncertų ciklas vaikams „Keturi metų laikai su Chopinu“
25 d. 18 val. – „NUSIRENTI NEBŪTINA“	Dalyvauja Vilniaus B. Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos Fortepijono skyriaus mokiniai, „Mažasis chorus“ (vad. – A. Stankevičienė) ir dainininkė R. Tallat-Kelpšaitė
(pagal C. Magnier pjesę)	
27 d. 18 val. – E.E. Schmitto „PALEISTUVIS“	
III. 5 d. 18 val. – M. Zalytės „MARGARITA“	
KAUNAS	KAUNAS
Kauno filharmonija	
26 d. 18 val. – Kauno miesto simfoninis orkestras (vy. dir. – M. Pitrénas). Solistas P. Bingelis (fagotas). Dir. – M. Pitrénas	
III. 5 d. 18 val. – Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras. Solistas P. Geniušas (fortepijonas). Dir. – J. Domarkas	
KLAIPÉDA	Klaipédos koncertų salė
III. 2 d. 18 val. – P. ir L. Geniušai. Programoje I. Stravinskio „Šventasis pavasaris“	
5 d. 18 val. – Lietuvos kamerinis orkestras. Meno vad., sol. ir dir. – S. Krylovas	
Vakarai	VILNIUS
Rašytojų klubas	
26 d. 17 val. – poetų V. Gedgaudo ir E. Ignatavičiūs kūrybos vakaras „Du vienoje“ su knygomis „Kario šešelis“ ir „Laikinųjų reikalų patikėtinis“. Vakare dalyvaus knygų autorai V. Gedgaudas ir E. Ignatavičius, literatūros kritikas V. Sventickas, istorikas A. Eidintas, aktorius S. Balandis, džiazo pianistas, kompozitorius S. Šiaučiulis	
III. 1 d. 17.30 – pianistės Š. Čepliauskaitės rečitalis	
2 d. 17.30 – poeto A. Baltakio sukaktuvinius vakaras su nauja knyga „Antakalnio vigilijos“. Dalyvauja poetas A. Baltakis, aktorius R. Bagdzevičius, kompozitorius A. Bražinskas, A. Raudonikis, solistai R. Suchocka (mecosopranas), A. Martišius (baritonas), koncertmeisterė N. Baranauskaitė	
7 d. 12 val. <i>Vilniuje, Filharmonijos Didžiojoje salėje</i> , – Nacionalinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos simfoninių orkestras (vad. ir dir. – M. Staškus). Dir. – K. Variakojis. Solistai A. Radzevičiūtė (fortepijonas), A. Šochas (smuikas), A. Kmiliauskas (violinčelė), V. Oškinis (fleita), P. Čepulis (klarnetas), P. Kišūnas (tuba)	
7 d. 16 val. <i>Vilniuje, Taikomosios dailės muzicjuje</i> , – G. Prunskus (baritonas), J. Punytė (fortepijonas). Dalyvauja aktorių-skaitovas P. Tamolė	
7 d. 16 val. <i>Trakų pilies menėje</i> – koncertų ciklas „Muzika Trakų pilypė“. Styginių kvartetas „Chordos“	
VILNIUS	Vilniaus mokytojų namai
Kongresų rūmai	26 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras koncertas „Vienišų vilkų klube“
5 d. 19 val. – Novosibiro styginių kvartetas. Dir. – M. Staškus	Dalyvauja G. Klimka ir V. Radaitis. Vakarą veda O. Zacharenkovas
6 d. 18 val. – M. Vitulskis (tenoras). LVSO violončelių grupės koncertmeisterė V. Šliugdinienė, LVSO violončelių grupė	27 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – Dainuojamosios poezijos vakaras. M. Briedžio kūrybos vakaras „Dainos ir kitų dvasios pratimai“
	Dalyvauja M. Briedis (balsas, gitara, prakalbos), E. Kazlauskas (akordeonas, lūpinė armonikėlė, perkusija), J. Srebalius (dūdmaišis, lumzdėlis, cimbolai, kanklės ir kt.), G. Briedytė (balsas)
	28 d. 17 val. <i>Svetainėje</i> – „Senelės pasaka“
	Rež. – A. Giniotis (teatras „Atviras ratas“)
Lietuvos muzikos ir teatro akademija	Bažnytinio paveldo muziejus
III. 1 d. 18 val. – G. Lukšaitė-Mrázková (klavesinas, Čekija). Programoje J.S. Bacho „Gerai temperuotai klavyras“, II tomas 2 d. 18 val. – LMTA studentų simfoninių orkestras (vad. ir dir. – R. Šervenikas). Solistai O. Kolobovaitė (sopranas), M. Vitulskis (tenoras), L. Zigmantaitė (sopranas), R. Kudrišovas (baritonas), J. Sakalauskas (baritonas), D. Paleščiukas (baritonas)	
5 d. 18 val. – R. Mataitytės smuiko klasės studentų ir mokinų koncertas	
Lietuvos muzikų rėmimo fondas	Filmų ciklas „Senieji Lietuvos vienuolynai“
III. 1 d. 18 val. <i>Vilniaus universiteto šv. Jonų bažnyčioje</i> – R. Šerkšnytės ir V.V. Landsbergio kūrybos vakaras. Dalyvauja R. Šerkšnytė, V.V. Landsbergis, Čiurlionio kvartetas	26 d. 16.30 – Vilniaus Laterano kanauninkų vienuolynas ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, 17 val. – Vilniaus trinitorių vienuolynai ir bažnyčios
	27 d. 17 val. – Vilniaus jėzuitų kolegija
KAUNAS	Maironio lietuvių literatūros muziejus
Maironio lietuvių literatūros muziejus	4 d. 17.30 – R. Mikutavičiaus 75-ųjų gimimo metinių minėjimo vakaras „Ak, palaimink šį mūsų sustojimą“
	Dalyvauja V. Mickuvienė, Marijampolės kultūros centro kamerinių ansamblių „Cantare“
Kauno menininkų namai	Kauno menininkų namai
III. 3 d. 18 val. <i>S. Vainiūno namuose</i> – R. Račkauskos knygos „Pamilęs dangaus žydrynę“ pristatymas	III. 4 d. 18 val. – „AtRaSiTi2 – audiovizualinė menui sintezė!“

Bibliografinės žinios

MENAS

Dailė = Art : Lietuvos dailininkų sajungos žurnalas / redakcijos kolegija: Lolita Jablonskienė ... [et al.]; sudarytoja Danutė Zovienė. – Vilnius : Artseria, 2009. – ISSN 0130-6626

2009, Nr. 2(54). – 2009 (Vilnius : Sapnų sala). – 176 p. : iliustr. – Santr. angl.

GROŽINĖ LITERATŪRA. LITERATŪROS MOKSLAS

Aukšinių žvelgių paslaptis : trumpi pasakojimai sielai / Bruno Ferrero ; iš italių kalbos vertė Rasa Paleckytė. – 2-oji laida. – Vilnius : Katalikų pasaulio leidinai, 2009 (Kaišiadorys : AJS sp.). – 79, [2] p. ; išv. virš. : iliustr. – Tiražas 6000 egz. – ISBN 978-9955-29-116-9 : [8 Lt]

Kas dainon nesudėta : atsiminimai / Regina Algė Gudavičiutė. – Vilnius : [Baltijos spaudos ir prekybos bendrovė], 2010 (Vilnius : BSPB sp.). – 113, [2] p. : iliustr., portr. – Tiražas 100 egz. – ISBN 978-9986-964-21-6

Kasininkės vargai ir nuotykiai / Anna Sam ; iš prancūzų kalbos vertė Erika Sabaliauskaitė. – Vilnius : „Baltų lankų“ leidyba, [2010] (Vilnius : Sapnų sala). – 125, [1] p. – (Tikrosios patirtys, ISSN 2029-302X). – Tiražas 2000 egz. – ISBN 978-9955-23-324-4

Pagvenusio vyro pagundos : [poesija] / Sigitas Parulskis ; [fotografijos autoriaus]. – Vilnius : „Baltų lankų“ leidyba, [2009] (Kaunas : „Arx Baltica“ spaudos namai). – [69] p. : iliustr. – Tiražas 2000 egz. – ISBN 978-9955-23-302-2 (klaudingas)

Poezija ir Kléja : eilėraščiai / Vaclovas Bražas. – Jonava : Dobilo leidykla, 2009. – 78, [1] p. – Tiražas 150 egz. – ISBN 978-609-409-014-1 : [9 Lt]

Pražystam lino žiedeliu : eilėraščiai / Vilija Kalvaitytė-Mickienė. – Jonava : Dobilo leidykla, 2009. – 95, [1] p. – Tiražas 200 egz. – ISBN 978-609-409-015-8 : [6 Lt]

Raštai / Antanas Baranauskas. – Vilnius : Baltos lankos, 1995- .

[T.] 7, [d.] 2: Laiškai Hugo Weberui ir Aleksandriui Dambrauskui / [sudarė Regina Mikytė, Marius Daškus ; laiškų Hugo Weberui pagrindinį tekstą parengė Rita Šepetytė ir Marius Daškus, komentarus – Bonifacas Stundžia ; laiškų Aleksandriui Dambrauskui pagrindinį tekstą, vertimą ir komentarus parengė Marius Daškus]. – Vilnius : „Baltų lankų“ leidyba, [2009] (Vilnius : Ciclonas). – XII, 628 p. – Tekstas liet., lenk. – Tiražas [100] egz. – ISBN 978-9955-23-283-4

Rudens taku... : eilėraščiai, publicistika / Birutė Silevičienė. – Jonava : Dobilo leidykla, 2009. – 127, [1] p. – Tiražas 100 egz. – ISBN 978-609-409-016-5 : [7 Lt]

Sielas duona : eilėraščiai / Stefanija Matutytė-Gribauskienė. – Jonava : Dobilas, 2009. – 99, [1] p. : iliustr. – Tiražas 200 egz. – ISBN 978-609-409-010-3 : [9 Lt]

Šešėlis : [psychologinis romanės] / Karin Alvtegen ; iš švedų kalbos vertė Leonas Petraciūnas. – Pakart. laida. – Vilnius : „Baltų lankų“ leidyba, [2010] (Kaunas : „Arx Baltica“ spaudos namai). – 314, [1] p. – Tiražas 2000 egz. – ISBN 978-9955-23-320-6

Širdim palyt

„Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis“

Savaitės filmai

Linkėjimai iš Paryžiaus ***

Anksčiau šnipai siuntė linkėjimus iš Maskvos, žlugus geležinei uždangai, šauniujių CŽV agentų priešai vis dažniau yra ne KGB baisūnai, o teroristai, bet ir vieni, ir kiti mėgsta susitikti Paryžiuje. Džeimsas Rysas (Jonathan Rys-Meyers, pažįstamas iš Woody Alleno „Lemtingo taško“) dirba asistentu JAV ambasadoje Paryžiuje. Kartais jam tenka darbo reikalais susidurti su specialiaisiais agentais. Džeimsas svajoja tapti slaptuoju agentu. Stebuklas įvyksta, kai Paryžius rengiasi tarptautiniam viršūnių susitikimui. Džeimsui patikima tikra misija ir tikras partneris – CŽV agentas Čarlis Vaksas (John Travolta). Džeimsas turi dvi paras rasti su juo bendrą kalbą, antraip žus. Tarp filmo „blogiuų“ knibždėte knibždėta tautiniai ir rasiniai stereotipai – kinu narkotikų prekeivii klanas, pasikėsinimą rengiant teroristai iš Artimųjų Rytų, vargšės narkomanės. Režisieriu Pierre'ą Moreli, be abejų, įkvėpė filmo produserio Luco Bessono patirtis kuriant plataus vartojimo kiną. Taip pat vaidina Kasia Smutniak, Amber Rose Revah, Richardas Durdenas (Prancūzija, 2008). (Panevėžys)

Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis ***

Chrisas Columbusas kūrė filmus apie vieną namuose berniuką Keviną, Harį Poterį... Naujojo kūrinio herojus – pauauglys Persis (Logan Lermann), vieną dieną sužinantis, kad yra graikų dievu palikuonis. Jis turi įvykdinti misiją ir padėti išsaugoti žmonijos ateitį. Paaugliams filme bus prieinama pateikta senovės graikų mitologija ir gausūs kompiuteriniai triukai. Geriau mažiau ir komikškai paprastai nei visiškai nieko, bet Uma Thurman – Medūza ar Rosario Dawson – Persefonė, tiesą sakant, atrodo keistai, o buvęs Bondas Pierce'as Brosnanas, regis, šitoje salygiškoje erdvėje jaučiasi visai gerai (JAV, Kanada, 2009). (Vilnius, Kaunas)

Princesė ir Varlius ***

Tiana gyvena muzikos sklidiname Naujajame Orleane. Vieną dieną į jos namus atklydo varlė, kuri ne tik moka kalbę, bet dar ir tvirtina, kad yra užburtas karalaitis. Tiana svajoja ne apie rūmus, o apie nuosavą restoraną. Tačiau magiškas bučinys, užuot užbaigęs, tik pradės pasakojimą. „Disney“ studija ir režisieriai Ronas Clementas ir Johnas Muskeris ši filmą skyrė klasikinės animacijos gerbėjams, tiems, kurie pasiilgo pasaiko scenérijos ir ne visai dviprasmiškų personažų juokeliui (JAV, 2009). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys)

Valentino diena ***

Pasakojimas apie dešimt skirtingu žmonių, kurių likimai netikėtai susikerta Niujorke per Valentino dieną. Vieniems tai svarbi diena, kiti stengiasi ją kuo greičiau pamiršti, trečiems reikia jausmų protezų. Kažką paňaus pasiūlys populiarų romantinių komedijų režisierius Garry Marshallas. Jis gerai išmano, kokios sudėtinės malonaus visais požiūriais reginio dalys. Todėl ir naujame filme bus gausu žvaigždžių, juokingų situacijų ir dialogų bei lükescių išspildymo. Vaidina Julia Roberts, Anne Hathaway, Hectoras Elizondo, Jessica Alba, Kathy Bates, Jessica Biel, Bradley Cooperis, Ericas Dane'as, Patricas Dempsey, Jamie Foxxas, Jennifer Garner, Ashtonas Kutcheris, Queen Latifah ir kiti (JAV, 2010). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys)

Vilkolakis ***

Šūkis „Kiekvienam žūrovui po pabaiga“ sėkminges igvendinamas. Dar prieš dviešimt metų užtekdavo, kad personažai iškėstu musė. Dabar praverčia ir visokie mitologiniai, nacionaliniai ir kitokie baisūnai, kompiuterinių triukai. ...Ilgai gyvenęs JAV, Lorensas Talbotas (Benicio Del Toro) grįžta į savo gimtuosius namus Didžiojoje Britanijoje. Vieną dieną jam įkanda vilkolakis ir Lorensas ima virsti pabaisa... Taip pat Joe Johnstono filme vaidina Anthony Hopkinsas, Emily Blunt, Geraldine Chaplin, Hugo Weavingas (D. Britanija, JAV, 2010). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys)

***** – ševedras, ***** – pasižiūrėti būtina, **** – geras filmas, *** – būna ir geriau, ** – jei turite daug laiko, * – nickalas

Redaktorius – Linas Vildžiūnas

Atsakingoji sekretorė – Rūta Jakimavičienė

Dailė – Monika Krikštapaitytė | Muzika – Kamilė Rupeikaitė

Kinas – Živilė Pipinytė | Teatras – Rasa Vasinauskaitė

Stilius – Rita Markulienė | Dizainas – Jokūbas Jacobskis

Maketas – Vanda Čemerkaite | Finansininkė – Brigitė Misiuvienė

Kino repertuaras

VILNIUS

Forum Cinemas Vingis

26–III. 4 d. – Kuždesių sala (JAV) – 11.50, 14.50, 18, 21.15
Keliameji metai (Airija, JAV) – 11.30, 13.50, 16.40, 19, 21.30
Nenugalimas (JAV) – 12.30, 15.15, 18.15, 21 val.
III. 4 d. – Alisa stebulkų šalyje (3D, JAV) – 22 val.
26–III. 4 d. – Zero 2 (rež. E. Velyvis) – 12.10, 14.20, 17, 19.20, 21.50
26, III. 1–4 d. – Blogas policininkas (JAV) – 15.20, 18.45, 21.30; 27, 28 d. – 12.20, 15.20, 18.45, 21.30
26, III. 1–4 d. – Numylėtieji kaulai (D. Britanija, JAV, N. Zelandija) – 14.40, 18.30, 21.15; 27, 28 d. – 11.40, 14.40, 18.30, 21.15
26–III. 4 d. – Valentino diena (JAV) – 13.30, 16.10, 19, 21.40
26–III. 3 d. – Įsikūnijimas (3D, JAV) – 11, 15, 20 val.; III. 4 d. – 11, 15 val.
26–III. 4 d. – Princesė ir Varlius (JAV) – 11.10, 13.20, 15.30; Popiežė Joana (D. Britanija, Ispanija, Italija, Vokietija) – 17.45; Viskas ore! (JAV) – 20.45; Alvinas ir burundukai 2 (JAV) – 11.20; 26, III. 1–4 d. – Vyrai, kurie spokso į ožkas (D. Britanija, JAV) – 15.30, 18, 20.30; 27, 28 d. – 13.15, 15.30, 18, 20.30;
26, III. 1–4 d. – Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis (JAV, Kanada) – 15.45; 27, 28 d. – 13, 15.45; 26–III. 4 d. – Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 18.15, 20.45

Forum Cinemas Akropolis

26–III. 4 d. – Kuždesių sala (JAV) – 12.30, 15.30, 18.30, 21.30
26–III. 3 d. – Keliameji metai (Airija, JAV) – 10.30, 13, 15.15, 18, 20.30; 4 d. – 13, 15.15, 18, 20.30
Nenugalimas (JAV) – 12, 14.45, 17.45, 20.45
26, III. 1–4 d. – Numylėtieji kaulai (D. Britanija, JAV, Naujoji Zelandija) – 12.15, 15.45, 19, 21.40
26–III. 2, 4 d. – Princesė ir Varlius (JAV) – 10.15, 12.45, 15, 17.15
26, III. 1, 3, 4 d. – Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis (JAV, Kanada) – 13.15, 16 val.; 27, 28 d. – 10.45, 13.15, 16 val.
26–III. 4 d. – Valentino diena (JAV) – 14.15, 17.30, 20.15; 26–III. 1, 3, 4 d. – Vyrai, kurie spokso į ožkas (D. Britanija, JAV) – 18.45, 21 val.; 26, III. 1–4 d. – Blogas policininkas (JAV) – 18.45; 27, 28 d. – 13.30, 18.45; 26–III. 4 d. – Naujasis pasaulis (Italija, Prancūzija) – 20 val.; 27 d. – 17.15; III. 1 d. – 18 val.; 2 d. – 17.30; 3 d. – 20 val.; 26 d. – Skafandras ir drugelis (Prancūzija) – 21 val.; 27 d. – 15.15; 28 d. – 17.15; 2 d. – 13.30; 27 d. – Lankas (P. Korėja, Japonija) – 12.30; 28 d. – 15 val.; 28 d. – 21.20; 2 d. – 11 val.; 3 d. – 21 val.; 27, 28 d. – Ant bangos (JAV) – 13 val.; 2 d. – 10.30
27 d. – Irina Palm (Belgija, Liuksemburgas, D. Britanija, Vokietija, Prancūzija) – 17.30; 28 d. – 17 val.; 1 d. – 17.15; 2 d. – 17.15; 3 d. – 17.15
27, 28 d. – Santuoka (JAV, Kanada) – 19.30; 1 d. – 19.15, 21 val.; 2 d. – 19.15, 20 val.; 3 d. – 17.30, 19.15; 4 d. – 19 val.

Ozo kino salė

26 d. – Visi kalba, kad aš tave myliu (JAV) – 18 val.
27 d. – Roko legendos. „The Doors“, „T.Rex“ (muz.) – 16 val.
III. 1 d. – Ivano vaikystė (Rusija) – 18 val.
2 d. – I. Bergmano kūrybos vakaras – 18 val.
3 d. – Anglių kino meistrų – 18 val.
4 d. – A. Puškino ekrанизacijos – 18 val.

KAUNAS

Forum Cinemas

26, 27 d. – Kuždesių sala (JAV) – 11.40, 15, 18.15, 21.59; 28–III. 4 d. – 11.40, 15, 18.15, 21.15
26, 27 d. – Keliameji metai (Airija, JAV) – 11, 13.45, 16, 18.45, 21.30, 23.45; 28–III. 4 d. – Deize Diamond (Danija) – 19.30; 4 d. – Mano vaivorių nakty (Honkongas, Kinija, Prancūzija) – 17 val.; 4 d. – viktorina „Kovos klubas“ – 19 val.

„Skalvijos“ kino centras

26 d. – Asmeninių Pipos Li gyvenimai (JAV) – 17 val.; 27 d. – 21.10; 28 d. – 16.30; 3 d. – 21.10; 4 d. – 16 val.
26 d. – Vėjavaike (D. Britanija) – 18.50; 27 d. – 16.30; 28 d. – 18.15; 1 d. – 16.45; 2 d. – 20.30; 3 d. – 17 val.; 4 d. – 20 val.
26 d. – Tarp sienų (Prancūzija) – 21.10; 27 d. – 18.50
27 d. – animacinių f. programa „Lietuvių šventės ir sakmės“ – 13 val.; 27 d. – Seklio Kalio nuotykių (rež. A. Žebriūnas) – 15 val.; 28 d. – lėlinės animacijos programa „Meškiukas ateina“ – 13 val.
III. 2 d. – Premjera! Neris ir jos krantai (dok. f., rež. V. Damasevičius) – 19 val.
4 d. – Premjera! Kelionė per Lietuvą (dok. f., rež. V. Digimas) – 18 val.

III. 1–4 d. – Persis Džekonas ir Olimpo

dievai: žaibo vagis (JAV) – 16.15; 27, 28 d. – 11.20, 16.15; 26–III. 4 d. – Vyrai, kurie spokso į ožkas (D. Britanija, JAV) – 14, 19.30; Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 21.45; 27, 28 d. – Alvinas ir burundukai 2 (JAV) – 12 val.

Cinamonas

26–III. 4 d. – Keliameji metai (Airija, JAV) – 12.15, 14.45, 17.10, 19.30, 21.45; Kuždesių sala (JAV) – 10.45, 13.30, 16.15, 19, 21.55; Numylėtieji kaulai (D. Britanija, JAV, N. Zelandija) – 12.45, 15.30, 18.30, 21.15; Vyrai, kurie spokso į ožkas (D. Britanija, JAV) – 16, 20 val.; Valentino diena (JAV) – 15.45, 18.15, 20.45; Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis (JAV) – 10.50, 13.15; Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 11.40, 22 val.; Princesė ir Varlius (JAV) – 14 val.; Zero 2 (rež. E. Velyvis) – 18 val.

KLAIPĖDA

Cinamonas
26–III. 4 d. – Kuždesių sala (JAV) – 12.45, 15.45, 18.45, 21.45; Keliameji metai (Airija, JAV) – 11.30, 14, 16.15, 18.30, 21 val.; Nenugalimas (JAV) – 11.45, 15.15, 21.15; Numylėtieji kaulai (D. Britanija, JAV, N. Zelandija) – 12.15, 15, 17.45, 20.30; Vyrai, kurie spokso į ožkas (D. Britanija, JAV) – 18, 20 val.; Valentino diena (JAV) – 11, 13.30, 19, 21.30; Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis (JAV, Kanada) – 14.30, 17 val.; Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 11.05, 22 val.; Princesė ir Varlius (JAV) – 10.45, 13.15; Zero 2 (rež. E. Velyvis) – 19.30; Įsikūnijimas (JAV) – 16 val.

ŠIAULIAI

Forum Cinemas
26–III. 4 d. – Kuždesių sala (JAV) – 11.30, 15.15, 18.15, 21.30; Popiežė Joana (D. Britanija, Ispanija, Italija, Vokietija) – 11.45, 17.30; Tai kur, po velnių, tie Morganai? (JAV) – 19.30; III. 4 d. – Alisa stebulkų šalyje (3D, JAV) – 22 val.; 26–III. 4 d. – Princesė ir Varlius (JAV) – 10.30, 12.45, 15, 17.15; 26, III. 1, 3, 4 d. – Įsikūnijimas (3D, JAV) – 10.10, 15.40, 21.15; 2 d. – 10.10, 15.40; 26, III. 1–4 d. – Valentino diena (JAV) – 16, 21 val.; 27, 28 d. – 11, 16, 21 val.; 26–III. 4 d. – Nasha Russia. Likimo kiaušai (Rusija) – 13.45, 18.45; Zero 2 (rež. E. Velyvis) – 13.30, 19 val.; Blogas policininkas (JAV) – 14.45, 20.45; Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 21.45

Atlantis Cinemas

3D salė
19–25 d. – Įsikūnijimas (JAV) – 11.10, 14, 19 val.; Psichoanalitikas (JAV) – 17.10; Zero 2 (rež. E. Velyvis) – 21.50
1 salė
26–III. 4 d. – Princesė ir Varlius (JAV) – 11, 13, 15 val.; Tai sudėtinga (JAV) – 17 val.; Įšminuotoju būrys (JAV) – 19.10; Krivina seresijos paslaptis (JAV) – 21.30
PANEVĖŽYS
Forum Cinemas Babilonas
26, III. 1–4 d. – Keliameji metai (JAV) – 16, 18.30; 27, 28 d. – 10.45, 16, 18.30
26, III. 1–4 d. – Persis Džekonas ir Olimpo dievai: žaibo vagis (JAV, Kanada) – 16.15; 27, 28 d. – 10.15, 16.15; 26, III. 1–4 d. – Princesė ir Varlius (JAV) – 13.30, 15.45; 27, 28 d. – 11.15, 13.30, 15.45; 26–III. 4 d. – Numylėtieji kaulai (D. Britanija, JAV, N. Zelandija) – 13, 21 val.; Įsikūnijimas (JAV) – 12.45; Vilkolakis (D. Britanija, JAV) – 19 val